პროლეტარეებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

2 მარტი ოთხშაბათი 1974 წელი 2 აპრ.

გაზეთი გამოდის 1920 წლის 3 ივნისიდან ● № 52 (15873)

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ხუთწლედის მოწინავეები

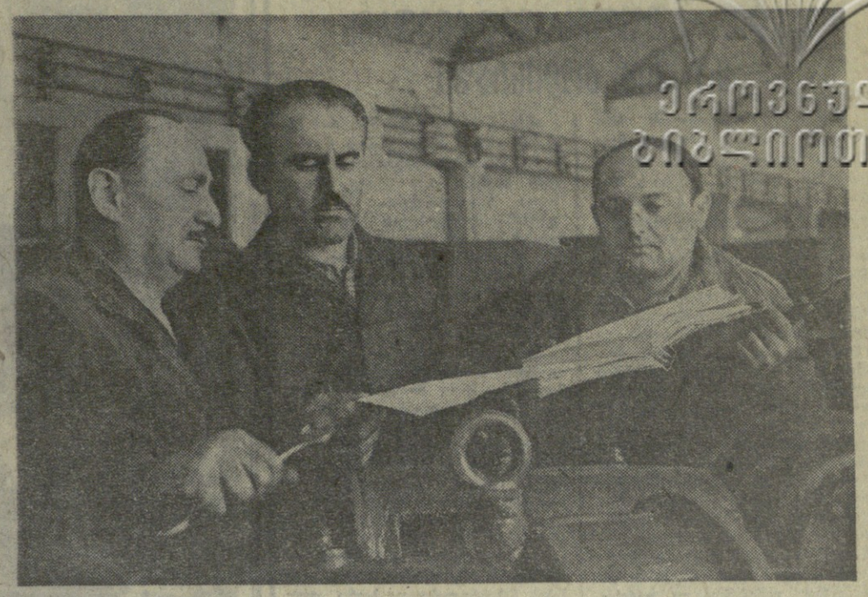

რვეული ქვეყნისა და ხაზღვარგარეთის მრავალი მისამართით იგზავნება თბილისის 26 კომინტერნის სახელობის მანქანათსამშენებლო ქარხანაში დამზადებული პროდუქცია — უურძნის დამმუშავებელი აგრეგატები. მათზე მოთხოვნილება წლიდან წლამდე იზრდება და ხაწარმოს კოლექტივი ცდილობს დროულად შეასრულოს დაკვეთები.

ამ ძირითად პროდუქციასთან ერთად ქარხანაში შარშან დაიწყეს გამოშვება ბოთლის სახეობავი ავტომატებისა, რომელთა წარმადობა საათში 6 ათასი ცალი ბოთლია. ეს ახალი პროდუქცია საბოლოოდ მზადდება ხაამწყობო საამქროში, რომელიც ერთ-ერთი მოწინავეა ხაწარმოში.

ხაამქროს კოლექტივი ხუთწლედის ვადამდე შესრულებისათვის გაშლილ შეჯიბრებაშია ჩაბმული და იბრძვის პროდუქციის მაღალი ხარისხისათვის. ხაწარმოში ხაუკეთესო კოლექტივებად თვლიან ხაამქროს ბრიგადებს, რომლებსაც შ. მაისურაძე და ა. თინაშვილი ხელმძღვანელობენ.

ხურათზე: თბილისის 26 კომისრის სახელობის ქარხნის ხაამწყობო ხაამქროს მოწინავე ადამიანები (მარცხნიდან) ბრიგადირები შ. მაისურაძე, ა.ა. თინაშვილი და ამწყობი ზეინკალი ა. ცხადაძე.

ბ. ზურაბაშვილის ფოტო.

ყოველი დღე, საათი — დამკვრელური!

ვადაზე ადრე

თბილისი. („კომუნისტის“ კორ.). ვადაზე ადრე შეასრულა მიმდინარე წლის ორი თვის გეგმა „ხაქსოფლტექნიკის“ დიდმის ძრავების სარემონტო ქარხანის (დირექტორი შ. ბახსარაძე) კოლექტივმა. წელს იანვარსა და თებერვალში მერემონტებმა შარშანდელთან შედარებით საგრძნობლად გაზარდეს შრომის ნაყოფიერება, გამოუშვეს 285 ათასი მანეთის პროდუქცია და მოახდინეს 263 ათასი მანეთის პროდუქციის რეალიზაცია, რაც გეგმას აღემატება.

აღსანიშნავია, რომ ქარხანაში ახლა ბევრად უფრო ოპერატიულად ასრულებენ მომხმარებელთა დაკვეთებს, ვიდრე აქამდე. დაკვეთები კი ამჟამად ძალიან ბევრი მოდის. განვლილ ორ თვეში ქარხნის ძრავების ხაამქროდან მომხმარებელს გაეგზავნა შეკვეთების 309 ტრაქტორის ძრავი, აქედან 26 ძრავი ზეგეგმითია.

მერემონტითა სოციალისტური შეჯიბრება მიმდინარეობს დევიზით: გამოვუშვათ მეტი, მაღალხარისხოვანი პროდუქცია ნაკლები დანახარჯებთ. შეჯიბრების ამ ლოზუნგს მუკაითი შრომით ამართლებენ ხაამქროები, რომლებსაც დ. ლომსაძე და ა. კალანდაძე ხელმძღვანელობენ. ბრიგადების შორის დაწინაურდნენ შ. გულუზბეგაშვილის, გ. რუხაძის ხარატთა და ნ. გავრილოვის ამწყობ ზეინკალთა ბრიგადები.

მეტალურგთა პატაკი

რუსთავი. („ხალ. კორ.). მეტალურგებმა ახალი საწარმოო გამარჯვება უპატაკეს ხამშობლოს. მათ ორი დღით ადრე გაანაღდეს თებერვლის ხანელმწიფო დავალება. გეგმის ზეგთ წარმოებულია 550 ათასი მანეთის პროდუქცია და რეალიზებულია 675 ათასი მანეთისა.

შეჯიბრებაში დაწინაურდნენ ა. ქოქიაშვილის, გ. ხუბისკვერაძის და შ. სპანდერაშვილის კომუნისტური შრომის ბრიგადები. ამ კოლექტივებმა გეგმის გადამეტებით გამოადნეს 3.500 ტონა ფოლადი.

მაღალ მაჩვენებლებს მიაღწიეს ბერეთვე საგლინავი და მილსაგლინავი ხაამქროების კოლექტივებმა. დგანების „900“ და „400“ კოლექტივებმა თებერვალში სარეკორდო მაჩვენებლებს მიაღწიეს, გეგმის გადამეტებით დიდძალი პროდუქცია გაუგზავნეს მომხმარებელს.

საკავშირო შეჯიბრებაში გამარჯვებული

თბილისი. № 1 ფიხქვილკომბინატის კოლექტივმა (დირექტორი გ. კიკვიძე) ხასახლოდ იმრომა ხუთწლედის მესამე, გადამწყვეტ წელს. მოპოვებული შრომითი მაჩვენებლებით გაიმარჯვა საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოსა და სრულიად საკავშირო ალკგ ცენტრალური კომიტეტის წითელი დროშით დაჯილდოვდა.

ხაწარმოს კოლექტივმა ხუთწლედის განმსაზღვრელ წელს კიდევ უფრო გააფართოვა სოციალისტური შეჯიბრება გეგმისა და ნაკისრი ვალდებულების ვადამდე შესრულებისათვის და პირველი წარმატება მოიპოვა, პროდუქციის ორი თვის გეგმა ვადამდე გაანაღდა, დავალების გადამეტებით მოამზადა „900“ და „400“ კოლექტივებმა თებერვალში ეკონომიური მაჩვენებლებს მიაღწიეს, გეგმის გადამეტებით დიდძალი პროდუქცია გაუგზავნეს მომხმარებელს.

ვინ იქნება პირველი?

ბიბილისი. („კომუნისტის“ კორ.). დამკვრელური შრომის, ნამდვილი შეჯიბრების მაგალითს უჩვენებენ ალექანინის სახელობის ხამხეთველო მოწყობილობის ქარხნის ამწყობ ზეინკალთა ის ბრიგადები, რომლებსაც ინ. ლელუაშვილი და ვ. ხლებნიკოვი ხელმძღვანელობენ. მიმდინარე ხუთწლედში ამ ბრიგადებს ბადალი არა აქვთ ქარხანაში, ბრიგადირებში ხან ერთი გამოდის გამარჯვებული, ხან მეორე, იანვარში, მაგალითად, ვ. ხლებნიკოვის ბრიგადამ გაიმარჯვა, თებერვალში — რ. ლელუაშვილის ბრიგადამ.

— ამ ორი მოწინავე კოლექტივის დამკვრელური შრომა, მეგობრული მეტოქეობა ხამაგალითოა სხვა ბრიგადებისათვის — თქვა ხაწარმოს პარტბიუროს მდივანმა ბ. ჯოჯუაშვილმა — შეჯიბრებაში გამარჯვებულის სახელის მოპოვებისათვის წელს უფრო მეტი ბრიგადა იბრძვის, ვიდრე შარშან. და ზოგიერთი მათგანი ამ ნოვატორ ბრიგადებს დაეწია კიდეც. განვლილ ორ თვეში თავი ისახელა რ. სარქისოვის ბრიგადამაც, რომელიც ახლა მოწინავეთა სამეულშია.

შეჯიბრების კარგმა ორგანიზაციამ ქარხნის კოლექტივს საშუალება მისცა ვადამდე შეესრულებინა განვლილი ორი თვის დავალება, გამოშვებულია 371 ათასი მანეთის პროდუქცია, ხოლო რეალიზებულია 394 ათასი მანეთისა. ეს მაჩვენებლები დავალების აღემატება.

ვინ გიმარჯვეს ხუთწლედის მეოთხე, გამმსაზღვრელი წლის პირველ კვარტალში? — ახლა ამ დავიწყებულ ეჯიბრებიან ერთმანეთს ხაწარმის ბრიგადები.

ზრდიან შრომის ნაყოფიერებას

თბილისი. („კომუნისტის“ კორ.). 2 მილიონ 300 ათასი, ცალი ბოთლით უნდა ბაკალდის მიმდინარე წელს, კორდუქციის გამოშვებაა ავჭალის შუშის ქარხნის (დირექტორი ბ. ჭელიძე) კოლექტივმა და ასეთ მაჩვენებს უნდა მიაღწიოს კირიშალდ შრომის ნაყოფიერების ზრდის სარჯზე.

მეშუშეები ამ დავალებას პირნათლად ასრულებენ. შრომისა და შეჯიბრების კარგი ორგანიზაციით განვლილ ორ თვეში ინარუნებენ იმ ტემპს, რომელმაც უნდა უზრუნველყოს მიმდინარე წლის გაზრდილი გეგმების“ ვადაზე ადრე შესრულება. წელს იანვარსა და თებერვალში მარშალდელ შესაბამის პერიოდთან შედარებით პროდუქციის ფაქტიური გამოშვება 1 მილიონ 586 ათასი ცალი ბოთლით გაიზარდა, შრომის ნაყოფიერება გადიდებულია 2,2 პროცენტით.

სოციალისტურ შეჯიბრებაში დაწინაურდა № 1 სამანქანე-ხალეფილე ხაამქრო, რომელსაც დ. ცაცანიერეშვილი ხელმძღვანელობს, ბრიგადებს შორის ხაუკეთესო მაჩვენებლები აქვთ ამ კოლექტივებს, რომლებსაც ზ. ჭელიძე, ფ. ცხოვრებოვი და ფ. კრასნოხობოცკი ხელმძღვანელობენ.

სოფლის მუშაკთა ლირსების საქმე

ბაქართველოს პარტიულ-სამეურნეო აქტივის კრებამ, რომელიც ამ დღეებში გაიმართა, მიიღო ახალი, გადადებული ვალდებულებანი.

სოფლის მეურნეობის მშრომელებმა აწონ-დაწონეს თავიანთი შესაძლებლობანი და 1974 ხუთწლედის განმსაზღვრელი წლისათვის კისრულობენ სოციალისტურ ვალდებულებებს: სახელმწიფოს მიჰყიდონ 140 ათასი ტონა ბარაბეული ნაცვლად სახალხო-სამეურნეო გეგმით გათვალისწინებული 102 ათასი ტონისა. 290 ათასი ტონა ჩაის ფოთოლი ნაცვლად 285 ათასი ტონისა. 355 ათასი ტონა ყურძენი ნაცვლად 350 ათასი ტონისა. 230 ათასი ტონა ხილი ნაცვლად 225 ათასი ტონისა.

ასევე გადიდებული ვალდებულებებია ციტრუსების, შაქრის ჭარხლის. მზესუმზირას მიყიდვის საქმეში. სახელმწიფოს მიეყიდება 98 ათასი ტონა ხორცი ნაცვლად 95 ათასი ტონისა, 195 ათასი ტონა რძე ნაცვლად 193 ათასი ტონისა, 280 მილიონი ცალი კვერცხი ნაცვლად 270 მილიონი ცალისა.

კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მშრომელებს მტკიცედ აქვთ გადაწყვეტილი უფუოდ შეასრულონ სახელმწიფოსათვის ბოსტნეულის, კარტოფილის, თამბაქოს, დაფნის, მატყლისა და სოფლის მეურნეობის სხვა პროდუქციის მიყიდვის სახალხო-სამეურნეო გეგმები.

ამრიგად პარტიისა და საბჭოთა ხალხისადმი ხკკპ ცენტრალური კომიტეტის მმართვის პასუხად, საქართველოს მშრომელები, წარმოების მოწინავეები, კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მუშები ახალ მიჭნებს სახავენ ხუთწლედის მეოთხე, განმსაზღვრელი წლის გეგმის ვადამდე შესრულებისათვის.

1973 წელს მარცვლეულისა და მიწათმოქმედების სხვა პროდუქტების წარმოებისა და დამზადების გადიდებისათვის სოფლის მეურნეობის მუშაკთა სრულიად საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების მიხედვით ხკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს, საკავშირო პროფსაბჭოსა და სრულიად საკავშირო ალკგ ცენტრალური კომიტეტის წითელი დროშებით დაჯილდოვდნენ აჭარის ასს რეს-პუბლიკა, აბაშის, გორის, ხობის, ბახარაძისა და წითელწყაროს რაიონები, ზოგიერთი რაიონის კოლმეურნეობები, საბჭოთა მეურნეობები. შვიდ მოწინავე მუშაკს მიენიჭა სოციალისტური შრომის გმირის საპატიო წოდება.

ამრიგად, საქართველოს მშრომელებმა ხუთწლედის გასული მესამე წელი აღნიშნეს მნიშვნელოვანი მიღწევებით. ეს წარმატება ჩვენი კოლმეურნე გლეხობისა და საბჭოთა მეურნეობების მუშების დაუცხრომელი, დაძაბული შრომის შედეგია. კომუნისტური პარტიის XXIV ყრილობის, ხკკპ ცენტრალური კომიტეტის მომდევნო პლენუმების გადაწყვეტილებათა შესრულებისათვის გაწეულმა დიდმა პოლიტიკურმა და ორგანიზაციურმა მუშაობამ, იმ გაბედულმა და პრინციპულმა ღონისძიებებმა, რაც საქართველოს კომპარტიის ცენტრალურმა კომიტეტმა ამ უკანასკნელ დროს გასწია, თავისი კეთილი ნაყოფი მოგვცა სოფლის მეურნეობის შემდგომ განვითარებაში.

მაგრამ საქართველოს სოფლის მეურნეობის ყველა დარგის მუშაობაში ჯერ კიდევ ბოლომდე არ არის აღმოფხვრილი სერიოზული ნაკლოვანებანი. ყველა რაიონში თანმიმდევრულად როდი ხორციელდება აგროტექნიკური ღონისძიებანი, ზოგან დაგვიანებით ჩაის პლანტაციების, ვენახის, ხეხილის ნარგავების ნიმეჩხრე, სწრაფი ტემპით არ ინერგება შრომატევად ხამუშაოთა მექანიზაცია, ბევრგან კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში მეცხოველეობის ყველა დარგი ჯერ კიდევ არ გამხდარა რენტაბელური, მომგებიანი.

სწორედ ეს და სხვა მთელი რიგი საკითხებია, რომლებსაც 1974 წელს — ხუთწლედის განმსაზღვრელ წელს განსაკუთრებული ყურადღება უნდა მიექცეს. კიდევ უფრო გადამჭრელი ზომები უნდა მივიღოთ დაკისრებული მოვალეობისადმი გულმოდგინეობის, უპასუხისმგებლობის, საქმის გაჭიანურების აღსაკვეთად.

გაზაფხული დადგა. საქართველოს სოფლის მეურნეობის შრომმელთა წინაშე დასახული დიდი ამოცანების წარმატებით შესრულებისათვის პრაქტიკული ბრძოლა უკვე დაიწყო. კოლმეურნე გლეხობა, საბჭოთა მეურნეობების მუშები მთელი ძალით ატარებენ მინდვრის საგაზაფხულო ხამუშაოებს. მიწათმოქმედები ზრუნავენ ტექნიკის შეკეთების, თესლის მომზადების, სასუქების დაგროვებისა და მინდვრად გატანისათვის.

მოსავლიანობის ზრდის მთავარი ფაქტორია კაცი, ბარისხის თესლი. რეპუბლიკაში ამ მიმართულებით იანვრიდანვე გაიშალა მუშაობა. მაგრამ ზოგან ნელი ტემპი აიღეს. მაგალითად, ბოგდანოვკის რაიონი კონდიციური თესლით მხოლოდ 88 პროცენტით აოს უზრუნველყოფილი. ასევე ითქმის ადიგენის, ბორჯომის რაიონებისა და სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის შესახებ. კარტოფილის თესლის ნაკმაო რაოდენობა მოუმზადებელი აქვთ ნალკის, დმანისის, თეთრი წყაროს, ახალციხის რაიონებს.

მანქანა-ტრაქტორთა პარკის ხანიმზადეებმა დადგენილ ვადებში შარშან მილეულია 19,8 ცენტნერის ნაცვლად საშუალოდ ჰექტარზე მიიღონ 21 ცენტნერი სიმინდის მარცვალი.

გაზაფხულის გვიანმობს

კლანტაციებსა და მინდვრებში

ნალენჯიხა. („ხალ. კორ.). გაზაფხულის სურნელი ფურძნობა წალენჯიხაში. ბაღში თბილი ამინდი დგას. ჩაის პლანტაციებში და მინდვრებში ბევრი ხალხი ტრიალებს. მოწინავე კოლმეურნეობებმა და წალენჯიხის ჩაის საბჭოთა მეურნეობამ დაამთავრეს ჩაის პლანტაციების გაგადაბარვა, სასუქების შეტანა და მასობრივად შეუფიცნენ ჩაის პლანტაციების გასხვლას.

სოფელ ლიის კოლმეურნეობა „თბილისის“ (თავმჯდომარე ვ. სამუშია) მეჩაიეებმა 212,3 ჰექტარზე დაამთავრეს გადაბარვა-კულტივაცია. კალიუმიანი და ფოსფოროვანი სასუქები შეიტანეს 205 ჰექტარზე.

მხვნელ-მთესველები მეჩაიეებს როდი ჩამორჩნენ. კოლმეურნეობაში სიმინდი 219 ჰექტარზე დაითესება, მათ შორის სამარცვლე — 190 ჰექტარზე. კარგად მუშაობს მექანიზაციის რგოლი, რომელსაც გამოცდილი ტრაქტორისტი ეთა შამუგია ხელმძღვანელობს.

ხვნის წინ ნიადაგში შეიტანეს ენგურის შლამი. მზად აქვთ სიმინდის, ლობიოს, სოიას თესლი.

წალენჯიხელ მეჩაიეებთან ერთად ლიის კოლმეურნეობის მეჩაიეებმა გადადებული ვალდებულებანი იკისრეს. მათი პირობაა 1.038 ტონის ნაცვლად მოკრეფონ და მრეწველობის ჩაბარონ 1.165 ტონა ხარისხოვანი ჩაის ფოთოლი, ლიელმა მესამინდეებმა გადაწყვიტეს შარშან მილეული 19,8 ცენტნერის ნაცვლად საშუალოდ ჰექტარზე მიიღონ 21 ცენტნერი სიმინდის მარცვალი.

მიწ ალმატებულებას ბატონ ურჰო კალევა კეკონენს, ფინეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტს

ხელსანი

გულითადად გილოცავთ ბატონო პრეზიდენტო, ფინეთის რესპუბლიკის პრეზიდენტის თანამდებობის დაკავებას.

საბჭოთა კავშირი დიდად აფასებენ თქვენს მოღვაწეობას მეგობარი ქვეყნის პრეზიდენტის პოსტზე. ეს მოღვაწეობა მიზნად ისახავს საბჭოთა კავშირ-ფინეთის კეთილმეზობლური ურთიერთობის შემდგომ განვითარებას.

დარწმუნებული ვართ, რომ ჩვენი ქვეყნების ყოველმხრივი ურთიერთობა კვლავ წარმატებით განვითარდება მეგობრობის, თანამშრომლობისა და ურთიერთდახმარების 1948 წლის ხელშეკრულების საფუძველზე, ჩვენი ქვეყნების ხალხთა საკეთილდღეოდ, ევროპისა და მთელი მსოფლიოს უშიშროებისა და თანამშრომლობის განმტკიცების ინტერესებისათვის.

გულწრფელად გისურვებთ, ბატონო პრეზიდენტო, შემდგომ წარმატებებს თქვენს დიდმნიშვნელოვან ხახელმწიფო მოღვაწეობაში.

ლ. ბრეჟნევი ნ. პოდგორნი ა. კოსიგინი

დაიხურა სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის სესია

28 თებერვალს მოსკოვში მუშაობა დაამთავრა სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის საერთო კრების 35-ე სესიამ. მან განიხილა პრეზიდიუმისა და აკადემიის სამეცნიერო დაწესებულებების ორი წლის მუშაობის შედეგები, დასახა ფუნდამენტური კვლევის შემდგომი განვითარებისა და ჯანმრთელობის დაცვის პრაქტიკაში მისი შედეგების დანერგვის ამოცანები.

საბოლოო სხდომაზე მიღებულ დადგენილებაში ხაზგასმულია, რომ მეცნიერთა მთავარი ყურადღება დაეთმობა ბიოლოგიისა და მედიცინის უმნიშვნელოვანესი პრობლემების და, პირველ რიგში, იმ პრობლემების გადაჭრას, რომლებიც განსაზღვრა სკკპ XXIV ყრილობამ

საერთო კრებაზე გაიმართა აგრეთვე სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის არჩევნები. აკადემიას შეემატა 15 აკადემიკოსი და 31 წევრ-კორესპონდენტი. აკადემიის ნამდვილ წევრებად არჩეული არიან პ. ნ. ბურგასოვი, ა. ვ. ბუნინი, ა. ა. ივანოვი, ა. ბ. კოლესოვი, ბ. ნ. კოსიაკოვი, ნ. ბ. კარპოვი, ვ. ვ. კუბრინოვი, ნ. ა. ლომაკინი, ბ. ა. ლაპინი, ლ. ტ. მალინა, ნ. ა. ნისევიჩი, ბ. პ. რომოდანოვი, ვ. ს. საველიევი, ა. ვ. ხარეევი, ა. ნ. ეფრემეევი.

სსრ კავშირის მედიცინის მეცნიერებათა აკადემიის უცხოელ წევრებად არჩეული არიან ბულგარელი მეცნიერი, ბულგარეთის სახალხო რესპუბლიკის სამედიცინო აკადემიის რექტორი ათანას ბრისტოვ მალეევი, გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მეცნიერებათა აკადემიის გულსისხლძარღვთა რეგულაციის კვლევის ცენტრალური ინსტიტუტის დირექტორი რუდოლფ ბაუმანი და ბეიღორის სამედიცინო კოლეჯის პრეზიდენტი, ჰიუსტონის სამედიცინო ცენტრის მთავარი ქირურგი, პროფესორი მაიკლ დებეკი.

(ხალხის კორ.).

ურღვევი მეგობრობა

ბულგარეთი. (გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკა). 1 მარტი. (ხალხის კორ.). ალისფერი ტილოებით მოფრთოვთ საქალაქო დარბაზი „ფესტალე“ ბულგარეთში. გერმანელთა კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის მეგობრობის მასობრივ მიტინგზე აქ მოვიდნენ ქარხნებისა და ფაბრიკების მუშები, საარის ქვანახშირის აუზის მეშახტეები, სტუდენტები, მუშა და მოსწავლე ახალგაზრდობა. გაისმის რეოლუციური სიმღერები. სცენის ამშვენებს ტრანსპარანტი: „გაუმარჯოს საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და გერმანიის კომუნისტური პარტიის მეგობრობას!“.

მეუხარე ტაშით შეხვდნენ შეკრებილნი საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის დელეგაციის წევრებს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის მდივანს ვ. შ. ხიჩაძეს მეთაურობით.

მიტინგის გახსნილას გერმანელთა კომპარტიის ბულგარეთის ორგანიზაციის თავმჯდომარე გ. ობერმანი მხურვალედ მიესალმა საბჭოთა სტუმრებს და განაცხადა, რომ დასავლეთგერმანელი კომუნისტები მთლიანად და საესებით უჭერენ მხარს და იწონებენ მშვიდობის კონსტრუქციულ პოლიტიკას, რომელსაც საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია და საბჭოთა მთავრობა ახორციელებენ.

გერმანელთა კომპარტიის გამგეობის წევრმა, გერმანელთა კომპარტიის საარის ორგანიზაციის თავმჯდომარემ გ. მერკელმა, თავის გამოსვლაში ხაზი გაუსვა, თუ რა უდიდესი მნიშვნელობა აქვს 1973 წლის მაისში სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივნის ლ. ი. ბრეჟნევის ისტორიულ ვიზიტს გერმანიის ფედერაციულ რესპუბლიკაში მშვიდობის განმტკიცებისა და ადამიანურობის შენელებისათვის, საბჭოთა კავშირისა და ფედერაციული რესპუბლიკის ხალხთა ურთიერთგაგების გაღრმავებისათვის.

ურღვევი მეგობრობა აკავშირებს ჩვენს მოძმე პარტიებს, თქვა მან. თავის უპირველეს ამოცანად გერმანელთა კომპარტიას მიაჩნია ის, რომ აქტიურად იბრძოლოს გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკისა და სსრ კავშირის ხელშეკრულების განხორციელებისათვის, საკადრისი პასუხი გასცეს რეაქციის ყოველგვარ ხრიკებს, რომელიც ცდილობს შეაფერხოს საერთაშორისო დაძაბულობის შენელების პროცესი.

მიტინგის მონაწილეებს მიესალმა საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის დელეგაციის ხელმძღვანელი ვ. შ. ხიჩაძე. თანამედროვე საერთაშორისო ურთიერთობის დიდმნიშვნელოვანი ნიშანსვეტი გახდა, ხანი გაუსვა მან, სკკპ XXIV ყრილობის გადწყვეტილებები და ყრილობის მიერ წამოყენებული შვიდობის დიდებული პროგრამა.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტი, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროო და პირადად სკკპ ცენტრალური კომიტეტის გენერალური მდივანი ლ. ი. ბრეჟნევი ეუბეოან დაოეცრმოელ და ნაყოფიერ მუშაობას ამ პროგრამის განხორციელებისათვის.

ვ. შ. სიჩაძემ ილაპარაკა ამაზე, თუ როგორ ხორციელდება საბჭოთა კავშირში კომუნისტური მშენებლობის გეგმები, თუ როგორ ზრნონავენ პარტია და მთავრობა საბჭოთა ხალხს ცხოვრების დონის მუდმივი ამაღლებისათვის.

მიტინგის მონაწილეთა ტაშის გრიალში ვ. შ. სიჩაძემ გერმანელთა კომპარტიის საარის ორგანიზაციის გადასცა სამახსოვრო საჩუქარი — ვ. ი. ლენინის პორტრეტი, რომელიც შეასრულეს მხატვრული ქედურობის ოსტატებმა.

დარბაზში გაისმის საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა კავშირის სალიდებელი სიტყვები. შეკრებილნი ერთხმად გაიძახიან: „ფერონლოშაფტ — მეგობრობა!“. მიტინგის მონაწილენი ფეხზე დგებიან და მღერიან პარტიულ ჰიმნს „ინტერნაციონალს“.

ა. ა. გრომიკო დამასკოდან გაემგზავრა

დამასკო, 1 მარტი. (ხალხი). დღეს დამასკოდან ეგვიპტის არაბთა რესპუბლიკაში გაემგზავრა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ა. გრომიკო, რომელიც ოფიციალური ვიზიტით იმყოფებოდა სირიის არაბთა რესპუბლიკაში.

* * *

კაირო, 1 მარტი. (ხალხი). დღეს ეგვიპტის არაბთა რესპუბლიკის დედაქალაქში ეგვიპტის მთავრობის მოწვევით ჩამოვიდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ა. ა. გრომიკო.

ᲙᲝᲛᲤᲝᲠᲢᲘᲡ, ᲡᲘᲛᲨᲕᲘᲐᲜᲘᲡ, ᲡᲘᲩᲣᲛᲘᲡ ᲠᲐᲘᲝᲜᲘ

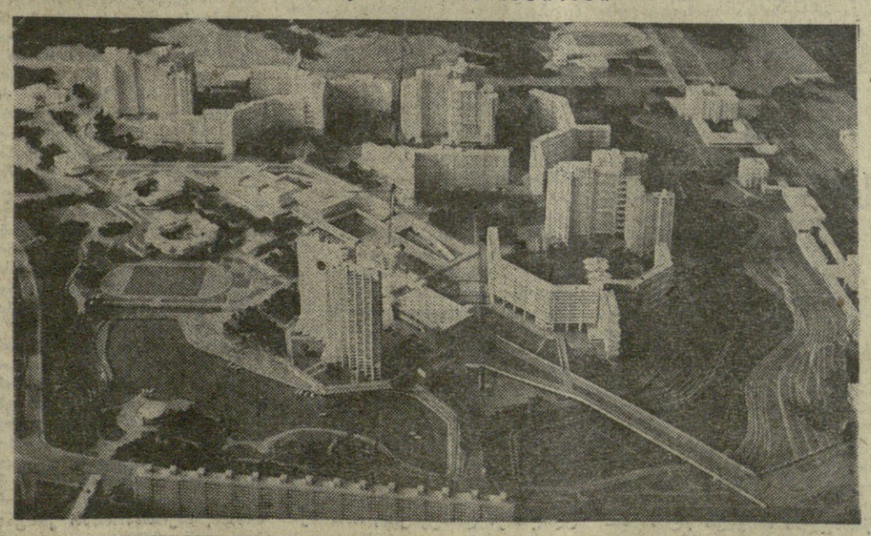

მოსკოვის სამხრეთ ნაწილში აშენდება ახალი საცხოვრებელი რაიონი ჩერტანოვო-ხეკერნოე, რომელიც გათვალისწინებული იქნება ოცი ათას მცხოვრებზე. ეს რაიონი იქნება უახლოესი წლების საბჭოთა საქალაქო მშენებლობის ეტალონი. არქიტექტორებს გარდა პროექტის დამუშავებაში მონაწილეობდნენ დემოგრაფები, სოციოლოგები, მედიკები, პედაგოგები, ეკონომისტები. ავტორების წინაშე იდგა ამოცანა — დაეპროექტებინათ ისეთი საცხოვრებელი რაიონი, სადაც ადამიანები დაკმაყოფილებულ იქნებიან ცხოვრების ყველაზე ოპტიმალური პირობებით.

ახალ რაიონში აღმართება რამდენიმე მრავალსართულიანი შენობა, რომლებსაც ექნებათ ხაყოფაცხოვრებო მომსახურების აუცილებელი ობიექტები.

ჩერტანოვო-ხეკერნოეში დიდ ადგილს დაიკავებენ მწვანე ნარგავები და, რაც მთავარია, ნაკლები ხმაური იქნება. ხაქვაბეები, ხატრანსფორმატორო ქვესადგურები, ხაწყობები, ავტომანქანათა გარაჟები განლაგდება მიწის ქვეშ. აქვე, მიწის ქვეშ გაიკვლევ აგრეთვე ხატრანსპორტო მაგისტრალი.

ხაცხოვრებელი ხახლების გვერდით გათვალისწინებულია ხასწავლო, კულტურული და ხავაჭრო კომპლექსების აშენება. მაგალითად, ხასწავლო კომპლექსში ბავშვებს მეცადინეობის შემდეგ ხაშუალება ექნებათ დაისვენონ. ჯერთონ ხხვადასხვა ხახის თამაშობებით. კულტურულ ცენტრში აშენდება კინოდარბაზი, ბიბლიოთეკა, სამკითხველო, ხაშეკლისო დარბაზი, მხატვრული სტუდიები.

ახალი საცხოვრებელი რაიონის მშენებლობა მოსკოვის განვითარების გენერალური გეგმის განხორციელების ერთ-ერთი ეტაპი იქნება.

ᲮᲣᲠᲐᲗᲘ: მოსკოვის ახალი საცხოვრებელი რაიონის მაკეტი.

ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲐᲛᲑᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲐᲒᲔᲜᲢᲝᲡ ფოტო.

მ. ი. კალინინის რჩეული ნაწარმოებების კრებული

ᲞᲝᲚᲘᲢᲘᲙᲣᲠᲘ ლიტერატურის გამომცემლობამ გამოუშვა მ. ი. კალინინის რჩეული სიტყვების, მოხსენებების, სტატიების კრებული „კომუნისტური შეგნებულობის აღზრდის შესახებ“. ნაწარმოებები მძღვნება მშრომელთა კომუნისტური მსოფლმხედველობის ფორმირების პრობლემებს. (ᲮᲐᲚᲮᲘᲡ).

საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს სოფლის მეურნეობის კომისიაში

გაიმართა საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს სოფლის მეურნეობის მუდმივი კომისიის სხდომა, რომელზეც მოისმინა კომისიის თავმჯდომარის, დეპუტატ პ. ყენჭარის მოხსენება რესპუბლიკის კოლმეურნეობებში, საბჭოთა მეურნეობებსა და სხვა სასოფლო-სამეურნეო საწარმოებში პირუტყვის, ფრინველის, მეცხოველეობის დონე მოეთ რიგ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებში.

შრომელთა დეპუტატების რაიონული საბჭოების იალაკული აღმასკომები, მათი სოფლის მეურნეობის სამმართველოები, საბჭოების შესაბამისი მუდმივი კომისიები ჯერჯერობით ყურადღებას არ უთმობენ მეცხოველეობის განვითარების არსებული რეზერვების გამოვლენას, პროდუქციის თვითღირებულების შემცირებას, ფერმების რენტაბელობის ამაღლებას, არ ახორციელებენ ქვედიის ღონისძიებებს პირუტყვისა და ფრინველის სულადობის ზრდის გეგმების შესასრულებლად. ბევრი კოლმეურნეობა და საბჭოთა მეურნეობა სახელმწიფოსთვის ზარის მიყიდვის გეგმას ასრულებს დაბალი ნაკვებობის პირუტყვის ჩაბარების გზით, რაც არა მარტო პირუტყვის სულადობის ხელოვნურ დაკლებას იწვევს, არამედ ამცირებს კიდეც მატერიალურ შემოსავალს.

ზოგიერთ კოლმეურნეობასა და საბჭოთა მეურნეობაში დროულად არ ხორციელდება პირუტყვისა და ფრინველის დაავადებათა ოიციდაციის ღონისძიებანი. ნაკლოვანებანია საქაშნე პირუტყვის ხელოვნური დათესვლის საქმეშიც.

განხილული საკითხის გამო მუდმივმა კომისიამ მიიღო სათანადო დადგენილება. (საქინფორმი).

საჯარმოო გაერთიანება „თბილკონდიტერის“ ათასხუთასკაციანი კოლექტივის სამ მეოთხედს ქალები შეადგენენ. მათ ემორჩილებიან „გონიერი“ ავტომატები. საწარმოს მუშაკები ნაყოფიერად და მაღალხარისხოვნად მუშაობენ. საერთო პროდუქციის გამოშვებისა და რეალიზაციის გეგმა აქ ყოველთვის გადაჭარბებით სრულდება.

ს ა ს ა ხ ლ ე ბ ი ს: „ტკბილი“ ხამჭოს დიასახლისები კონვეიერზე მუშაობისას.

ი. დავითაშვილის ფოტო, (საქინფორმის ფოტოქრონიკა).

ქუთაისს გადაეცა დიდი ჯილდო

1973 წელს ქუთაისელმა მშრომელებმა დიდი წარმატებანი მოიპოვეს მეცხრე ხუთწლედის მესამე წლის სახელმწიფო გეგმის ვადამდე შესრულებისათვის გაწეულ სოციალისტურ შეჯიბრებაში. ქალაქის მრეწველობამ წლიური დავალების გადამეტებით სამშობლოს მისცა ათეულ მილიონნაბიჯი მანეთის ავტომობილები. ტრაქტორები, ელექტრომოწყობილობა, ქიმიური, ქეიბის პროდუქცია. ყველა საწარმომ, სატრანსპორტო ორგანიზაციამ, კომუნალურმა და საყოფაცხოვრებო მომსახურების ობიექტმა გადაჭარბებით შეასრულა წლიური საწარმოო გეგმები.

მიღწეული წარმატებებისათვის ქალაქი ქუთაისი დაჯილდოვდა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს პროფსაბჭოსა და საქართველოს ლკკა ცენტრალური კომიტეტის წითელი დროშით.

ოქტომბერს თეატრში ეიმართა ქალაქის პარტიულ-საბეურნო აქტივის კრება სოციალისტური შეჯიბრების გამარჯვებულთა მონაწილეობით, რომელშიც მიეძღვნა მაღალი ჯილდოს გადაცემას.

კრება გახსნა ქუთაისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარემ ლ. ოდიშარია.

სიტყვა წარმოთქვა საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის სოფლის მეურნეობის განყოფილების გამგემ ფ. დოლაშვილმა. მან საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტისა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს დადგენილებით მიღწეული ქალაქის შრომელებს მოპოვებული გამარჯვება და გადასცა წითელი დროშა.

აქტივის კრებაზე გამოვიდნენ და ახალი ვალდებულებანი აიღეს მეცხრეგაბარტიანი ტრაქტორების ქარხნის დირექტორმა რ. ქარიბაძემ, საავტომობილო ქარხნის მფარავმა ო. ჭარქუშაძემ, ტყავფეხსაცმლის კომბინატის პარტიული კომიტეტის მდივანმა ფ. წერეთელმა. საქალაქო პროფსაბჭოს თავმჯდომარემ ო. ოდიშარიამ, ბაზეთ „ქუთაისის“ რედაქტორმა გ. მეფისაშვილმა.

საქართველოს კომპარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის პირველმა მდივანმა ს. ხაბიშვილმა ქუთაისელ მშრომელთა სახელით პარტიას და მთავრობას მადლობა უძღვნა მაღალი ჯილდოსათვის და აღუთქვა, რომ ქალაქის მშრომელები ბრალი საწარმოო წარმატებებით უპასუხებენ მას. (საქინფორმი).

გვიყვარდეს, შევისწავლოთ, დავიცვათ გუნება!

გაზეთ „სახალხო განათლების“ ფურცლებზე

გუშინ, გაზაფხულის პირველ კალენდარულ დღეს, ნაზამთრალ ბუნებას გამოვეცალნენ პირველ დღეს, გაზეთ „სახალხო განათლების“ მთელი ნომერი სწორედ ბუნების დაცვასა და მოვლა-პატრონობას მიეძღვნა.

გაზეთის ფურცლებზე გამოქვეყნებულ მასალებში „ლაპარაკია ჩვენი სკოლების, პედაგოგების, სკოლისგარეშე დაწესებულებების დიდსა და ნაყოფიერ საქმიანობაზე, მოსწავლე ახალგაზრდობის ნამდვილ შრომითს ენთუზიაზმზე, მშობლიური ბუნების სიყვარულის ჩანერგვის ცოცხალ და მისაბაძ მაგალითებზე.

„ბუნების სიყვარული, მახდამი მზრუნველი დამოკიდებულება, — ნათქვამია გაზეთის მოწინავე წერილში, — ადამიანმა ბავშვობაში, ადრეულ ასაკშივე თუ არ შეიჩიხლხლოცა, შემდეგ მისი გამომუშავება ბევრად უფრო ძნელი ხდება და არაიშვიათად მიუღწეველიც. ოჯახი, სკოლამდელი აღზრდის დაწესებულებანი და განსაკუთრებით სკოლა — აი ძირითადი უჯრედები, სადაც უმაწვილმა უნდა გადაშალოს ბუნების დიდი წიგნი“.

„ეს ხომ დედა-ბუნებაა“, ასე ჰქვია ოსეს ნონეშვილის ლექსს, რომელიც გაზეთის პირველ გვერდზეა გამოქვეყნებული. პოეტი ჩვენს მოსწავლე ახალგაზრდობას მიმართავს:

„გავუფრთხილდეთ, მზე რომ მზეობს,
წყაროს, ბუჩქნარს, ვილს თუ ველობს.
უამბობ-ბამდ. უამტყეოდ
არ იქნება საქართველო,
რა იქნება საქართველო?“

გაზეთის შიდა ორი გაშლილი გვერდის საერთო სათაურია: „სიცოცხლის, სიჯანსაღისა და ხიბარულის დაუშრეტელი წყარო“.

წყალი სათავიდან უნდა დაწმინდავდესო, წერს ჩვენი ბუნების დიდი ქომაგი აკადემიკოსი ნიკო კეცხოველი და განაგრძობს: „ჩვენმა ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლამ უნდა მოამზადოს ხაშუალო კვალიფიკაციის ისეთი მოქალაქე, რომელსაც ექნება ცოდნა და უნარი გაერკვეს ცხოვრების ორომტრიალში, ამავე დროს, ესმოდეს ძირითადი პროცესები ამისა, რაც ბუნებახა და ცხოვრებაში ხდება: ის ახალ, პროგრესულ ღონისძიებათა არა მარტო პროპაგანდისტი, არამედ შემსრულებელი და გამტარებელი უნდა იყოს“.

აქვე დაბეჭდილია ნაზი კალანონიას და ნელი გაბრიჩიძის ლექსები „ბალადა ტყის ბაგიჩენისა“ და „მუმლი მუხასა“. გაზეთი აქვეყნებს ავრეთვე სხვა ავტორთა წერილებს, რომელთაც წიგნელი ზოლოვით გასდევს ერთი ამბავი: ახლა, როგორც ბრასოდეს, ჩვენში უნდა შეიქმნას ისეთი მძაფრი შეურიგებლობის ვითარება, რომ თვითეული ბრაკონიერი, ბუნების მტერი თავს ისე გრძნობდეს როგორც ჩვენი საზოგადოებისაგან მოკვეთილი.

ამ ფონზე, გაზეთ „სახალხო განათლების“ მიერ ბუნების დასაცავად ნათქვამი სიტყვა იმ წმინდა თესლად იქცევა, რომელიც კეთილ საქმედ უნდა აღმოცენდეს მკითხველის გულში.

მეჯალურგთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პლენუმი

გაიმართა საქართველოს მეტალურგიული მრეწველობის მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პლენუმი, რომელმაც მოიხმინა და განიხილა ნ. მ. ლუხავას მოხსენება „კოლექტიურ ხელშეკრულებათა დადებისა და შესრულების საქმეში პროფკავშირული კომიტეტებისა და სამეურნეო ორგანიზაციების მუშაობის შესახებ“.

პლენუმმა განიხილა ორგანიზაციული საკითხი.

პარტიულ სამუშაოზე გადასვლის გამო საქართველოს მეტალურგიული მრეწველობის მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის თავმჯდომარედ არჩეულია ა. ე. კეთილაძე, მდივნად — ნ. მ. ლუხავა. (საქინფორმი).

საადღეისო კრებულები

□ ღია არხების ქსელი, დიუკერები, ფუალსატუმბები — მეცნიერულ საფუძველზე □ კოლხეთის დაბლობზე მიწისმოქმედების გამოყენებით შეეძენათ ქვიშის კარიერები.

მეჩაიეობის განვითარება კოლხეთში

მიწა, ქიმია, ჩაის მოსავალი

სამამულო ჩაიზე საბჭოთა კავშირის მოსახლეობის მზარდი მოთხოვნილების დაკმაყოფილებისათვის ხარისხოვანი ჩაის ფოთლის საშუალო წლიური წარმოება საქართველოში დაახლოებით 330_340 ათას ტონამდე უნდა გადიდდეს, რისთვისაც საჭიროა 90 ათასი ჰექტარი ჩაის პლანტაცია, გათვალისწინებულია 25 ათასამდე ჰექტარი ჩაის ახალი პლანტაციის გაშენება.

ამჟამად სწრაფი ტემპით მიმდინარეობს კოლხეთის დაბლობის ათვისება, მაგრამ ჩაის მწვანე ფოთლის უნდი და ყარი მოსავლის მიღებას აბრკოლებს: ის, რომ სხვადასხვა ზონაში ჩაის კულტურისათვის თანამედროვე აგროქიმიური წესები ბანთანადოდ დამუშავებული და თავმოყრილი სახით ჯერჯერობით არ არის. ამიტომ არც თუ ისე იშვიათად იყენებენ სხვა ზონებისათვის შემუშავებულ აგროტექნიკურ წესებს, რაც მნიშვნელოვნად ამცირებს ეკონომიურ ეფექტურობას. ამიტომ დღისათვის გადაუდებელ ამოცანად რჩება — დაზუსტდეს და დაინახვეწოს ჩაის კულტურის აგროტექნიკური წესები კოლხეთის დაბლობის სპეციფიკური პირობების გათვალისწინებით.

კოლხეთის დაბლობის დაშრობის სქემა გამომდინარეობს იქიდან, რომ დაჭაობება ძირითადად მიმდინარეობს ზედაპირულად, უხვი ნალექების, მთიდან ჩამონადენი წყლებისაგან. ამ სქემით გათვალისწინებულია მთელი რიგი ჰიდროტექნიკური და აგრომელიორაციული ღონისძიებების გატარება, რომელთა ძირითადი ელემენტებია: ღია არხების ქსელი, მთისპირა არხები ჩამონადენი წყლების დასაკრეფად, დაბლობზე გაბატონებული მდინარეების კალაპოტების ირგვლივ დამბების აგება; აგრეთვე დიუკერები, წყალსატუმბი სადგურები და სხვა ნაგებობანი მასიებიდან ზედმეტი წყლის გამოსაგდებლად.

ღია დამშრობებით დაშრობის ხარისხი არადამაკმაყოფილებელია, რადგანაც უხვი ატმოსფერული ნალექების დროს ისინი ვერ უზრუნველყოფენ ნიადაგის წყლისაგან განთავისუფლებას, ირღვევა წყლოვან-ჰაერული რეჟიმი; ამიტომ არხთაშორის მდებარე, დამშრალი ფართობების ასათვისებლად ხორციელდება შიდათარგული აგრომელიორაციული ღონისძიებანი, რომლებსაც მიეკუთვნება: ზედაპირის მოშანდაკება, ოფალურ-ამოზნექილი „კვალი“, დახურული დრენაჟი და ა. შ., აგრეთვე მათი ერთობლივად გამოყენება.

მრავალწლიანი კულტურებისათვის (მათ შორის ჩაისათვის) ნიადაგური წყლის რეჟიმის მეწყარიანობისათვის პ. ვადატკორიამ და რ. პაპისოვმა დაამუშავეს და 1949 წელს გამოსცადეს „კვალი“. კოლხეთის დაბლობის სხვადასხვა გეოგრაფიულ ნაკვეთებზე ჩატარებული ცდებით პ. ვადატკორიამ 1951 წელს დაამტკიცა, რომ კვლის სიგანე უნდა იყოს 5 (მძიმე თიხა ნიადაგები) — 11 (მსუბუქი თიხნარი ნიადაგები) მეტრი, სიმაღლე 50–70 სანტიმეტრი.

სწორედ ეს მონაცემები უდგას საფუძვლად ამჟამად მოქმედ ჩაის კულტურის აგროწესებს, სადაც წერია, რომ „ჭარბტენიანი მძიმე გრანულომეტრიული შემადგენლობის და ცუდი ფიზიკური თვისებების მქონე ნიადაგებზე კვალს 5 მეტრ განს აძლევენ, ხოლო შედარებით მსუბუქი შემადგენლობის ნიადაგებისათვის, რომლთაც საკმაო დაქანება აქვთ, დასაშვებია მიეცეს 8 მეტრი განი“.

მეჩაიეობის განვითარება კოლხეთში

მიწა, ქიმია, ჩაის მოსავალი

ძმიმე, დაჭაობებული ნიადაგებისათვის კვალი ვერ ქმნის ზრდადსულნელობელი მრავალწლიანი მცენარისათვის საჭირო წყლოვან-ჰაერთან რეჟიმს და ამიტომ მისაღებია დასაშრობი ტერიტორიის ხშირად ნაწილისათვის.

შემდეგ მთავარია ნიადაგის ფიზიკური თვისებების გაუმჯობესების საკითხი. ჩაის კულტურისათვის ასათვისებელი ნიადაგების ძირითადი ნაწილი მოითხოვს ფიზიკურ-მექანიკური თვისებების ძირეულ გაუმჯობესებას. თანამედროვე ეტაპზე, ჩაის კულტურის გაშენებამდე 2-3 წლის განმავლობაში წინამორბედი კულტურების სახით თესავენ სიმინდსა და ბარეულ სოიას. ეს ღონისძიება მართალია იწვევს ნიადაგის ბიოლოგიური აქტიურობის გადიდებას, მაგრამ იმ მოთხოვნებს, რასაც ჩვენ ვუყენებთ, ოდნავაც ვერ აკმაყოფილებს.

ძმიმე მექანიკური შედგენილობის იწვევი ნიადაგების უარყოფითი ფიზიკურ-მექანიკური თვისებები განპირობებულია მინერალოგიური შედგენილობით. ამიტომ ამ საკითხის გადაჭრა მეტად ძნელია და შრომატტევადი. ასეთი ნიადაგებისათვის ცნობილ საბჭოთა მეცნიერს ვ. კოვდას მოგვაწოდა წელია დამუშავებული აქვს ქვიშის შეტანა ნიადაგში. აღნიშნულ მეთოდს ფართოდ იყენებენ შუა აზიის რესპუბლიკებში. კოლხეთის დაბლობში შეიძლება მიწისმოქმედის გამოყენებით შეგქმნათ ქვიშის კარიერები და საშუალოდ 20-25 კილომეტრის მანძილზე გადავიტანოთ ქვიშის მასა. ვაკე რელიეფი შესაძლებლობას ვაძლევს სრულად გამოვიყენოთ თანამედროფე ტექნიკა.

კვლევის ზოგიერთი მონაცემი გვაძლევს იმის საფუძველს, რომ „გაკირავნება“, ესოდენ უარყოფითი ფაქტორი ჩაის კულტურისათვის, ნაკლებ საშიშროებას წარმოადგენს, აღნიშნული ღონისძიება მოითხოვს მეცნიერთა და პრაქტიკოსთა ჯერადღებას. ამჟამად მიღებულ აგრონომიულ ღონისძიებებს ათვისების პირველ წლებში არ შეუძლია მკვეთრად გაუმჯობესოს ნიადაგის სტრუქტურა. პირიქით, პირველ წლებში ჰუმუსის — „ნიადაგის სტრუქტურის ძვირფასი ცემენტის“ — კლებას აქვს ადგილი. ამიტომ საჭიროა, სტრუქტურანობის არა მარტო შენარჩუნების, არამედ გაუმჯობესების მიზნით სისტემატურად იყენებდეს ორგანული ნივთიერების მარაგი ნიადაგში.

დაშრობით აგრომელიორაციულ ღონისძიებებს თავისთავად არ შეუძლია შექმნას ნაყოფიერი ნიადაგი. ისინი აშორებენ მას ძირითად ნაკლს — წყლის სიჭარბეს და ქმნიან ფონს კულტურული ნიადაგის შესაქმნელად სპეციალური აგროტექნიკური ხერხების გამოყენებით. ამ ხერხებმა უნდა უზრუნველყოფნ ნიადაგში ახლადშეტანილი ნეშომპალას სულ ახალი კორციების შემოსვლა, რომელიც ქმნის სტრუქტურულ, აგრონომიულად ძვირფას კოტაჟებს. ნიადაგში ორგანული ნივთიერების მარაგის ასეთი შევსების ერთ-ერთი ხერხია ორგანულ-მინერალური სასუქების ფონზე მრავალწლიანი ბალახების ანდა პარკოსნების თესვა.

ჩვენი აზრით, მოსავლიანობისა ბერეთვე ქიმიური მელიორაციის საკითხი. საქართველოს მეცნიერების გამოკვლევების საფუძველზე დღისათვის ცნობილია, რომ ჩაის მეცნიერიცხასათვის ოპტიმალურია მჟავე რეაქციის. ეს ხაზგასმით არის აღნიშნული 1971 წელს გამოცემულ მეჩაიეობის სახელმძღვანელოში.

დაშრობითი აგრომელიორაციული ღონისძიებების ფონზე 7-8 წლის პლანტაციაში ნიადაგის სახნავ ფენაში დიდდება მჟავიანობა, მაგრამ ეს მაინც ვერ უქმნის ჩაის მეცნარის ოპტიმალურ რეაქციას, რადგანაც ჩაის მეცნარის ფესვთა სისტემა აღწევს 40-45 სანტიმეტრამდე. მეორე მხრივ, რეაქციის ცვლილება დადებითი მიმართულებით ვლინდება რამდენიმე წლის შემდეგ და ისიც სახნავ ფენაში.

აუცილებელია 50_60 სანტიმეტრ სიღრმეზე მაინც შეეკმნათ აქტიაური რეაქცია — 5 და მასზე ნაკლები მაჩვენებლით, რისთვისაც საჭიროა ზრუნვა აგრომელიორაციული ფონის მოწყობისთანავე.

გულისტკივილით უნდა აღვნიშნოთ, რომ პრაქტიკაში ამ საკითხზე არავითარ რეაგირებას არ ახდენენ, ე. ი. მეცნიერული კვლევის შედეგები გამოუყენებელი რჩება. თეორიის მხრივ მომდინარეობს შემოქმედებითი მუშაობა. ა. ბერიძემ ძვირადღირებული დაფუძული ტექნიკური გოგირდის შეხალველად გამოიყენა ქარხნების ანარჩენები — რეგენერირებული გოგირდმჟავა. ეს ღონისძიება რომ წარმოებას გადაეცეს, საჭიროა სულ მცირე 6-7 წელი. მეორე მხრივ ამ ღონისძიებაზე [illegible] ეკონომიკურ ეფექტურობა [illegible] ძვირი.

[illegible] ბ. გიორგაძის მრავალწლიური კვლევის შედეგებმა აჩვენა, რომ ახალგაზრდა ჩაის პლანტაციაში კვალისა და დახურული დრენაჟის ერთობლივი გამოყენებინის ვარიანტში ზედა 0-30 სანტიმეტრი ფენის ტენიანობა თბილი დროის მშრალ პერიოდში (მაისი, ივნისი) მცირდება ზღვრული საკვლევ ტენტევადობის 41-55 პროცენტამდე; ზოგჯერ კი დროის მცირე მონაკვეთში.. ეს ზღვარი საკვლევ ტენტევადობის 26-40 პროცენტს შეადგენს, ხოლო კვალზე ჩაის ბერეთიან პერიოდში ტენიანობის შემცირება უფრო ღრმა ვრცელდება. კვალეთიან 1970 წელს, (22 აპრილიდან 8 ივნისამდე) კვალზე და კვალისა და დახურული დრენაჟის ერთობლივი გამოყენების ვარიანტებზე 8-წლიან ჩაის პლანტაციაში 20 სანტიმეტრ ფენაში ტენი იყო ნიადაგის წონის 24,7-24,0 პროცენტი. აღნიშნული ხიდიდენი თითქმის ჭანობის კოეფიციენტის თანაბარია.

ნათქვამის მიხედვით, დაშრობით აგრომელიორაციულ ღონისძიებათა გატარების პირველი დღიდანვე საჭიროა ჩატარდეს ბორწყვა. ამისათვის შეიძლება თავისუფლად დავეყრდნოთ მ. დარასელიას ხელმძღვანელობით გამოცდილ რწყვის ხერხებს.

საინტერესოა ხარწყვი წყლის ჯარბონატულობის საკითხი. ცნობილია, რომ კოლხეთის დაბლობის ძირითადი მდინარეების წყალი ზოგჯერ მნიშვნელოვანი რაოდენობით შეიცავს კირს, როგორც ბიკარბონატს, ისე წყალში შლამის სახით.

ჩაის პლანტაციების მოსარწყავად კარბონატული წყლების სისტემატურმა გამოყენებამ ძმიმე ნიადაგებზე შეიძლება უარყოფითად იმოქმედოს, მაგრამ ეს მხარე ვერ გამოვლინდება, რადგანაც დაშრობითი აგრომელიორაციული ღონისძიებების გატარების პირველი დღეებიდანვე უნდა გავაჯარათო ნიადაგის ხელოვნურად დამჟავიანების ღონისძიებები და მუდმივი კონტროლი გაკეთდეს აქტიაურ რეაქციას.

კოლხეთში არ უნდა დარჩეს არც ერთი მტკაველი აუთვისებელი მიწა, თუ პრაქტიკულად შეიძლება მისი ათვისება. აქ, კოლხეთის დაბლობში, მომავალი ჩაის პლანტაციებში შესაძლებლობა გვიქმნება გამოვიყენოთ კომპლექსური მექანიზაცია, ეს კი თანამედროვეობისა და მომავლის უდიდესი მნიშვნელობის საკითხია.

ზ. ლომთათაძე,
კოლხეთის საცდელი ხადგურის მეცნიერ-თანამშრომელი.

მეჩაიეობის განვითარება კოლხეთში

მიწა, ქიმია, ჩაის მოსავალი

ბრეთვე ბრძოლა განსაკუთრებით გამწვავდა იდეოლოგიურ სფეროში, იმ სფეროში, სადაც არ არის და არც შეიძლება იყოს მშვიდობიანი თანაარსებობა.

კომუნისტურ და ბურჟუაზიულ იდეოლოგიებს საწინააღმდეგო მიზნები აქვთ, ეს იდეოლოგიები სხვადასხვა კანონების მიხედვით ვითარდება. მარქსისტულ იდეოლოგიას უაღრესად ახასიათებს რევოლუციურობა. არის რა თავისი ხასიათით მეცნიერული, იგი, როგორც ადნიშნავდა ლენინი, „პირდაპირ ისახავს ამოცანად ამხილოს ანტაგონიზმისა და ექსპლოატაციის ყველა ფორმა... თვალი გააღიოს მათ ეკონომიკას, დაამტკიცოს მათი გარდამავალი ხასიათი.... და ამრიგად გაუწიოს ხამხახური პროლეტარიატს იმისათვის, რომ მან რაც შეიძლება ხწრაფადაც და რაც შეიძლება ადვილად მოუფოს ბოლო ყოველგვარ ექსპლოატაციას“, (თხზ. ხრ. კრებ. ტ. 1, გვ. 340-341). ბურჟუაზიული იდეოლოგია კი, იცავს რა ისტორიულად განწირულ კლასს, წინააღმდეგობაშია საზოგადოებრივი პროგრესის მაგისტრალურ მიმართულებასთან, მისი მთავარი ლაბარი მიმართულია სოციალისტური რევოლუციის წინააღმდეგ, სოციალიზმის წინააღმდეგ.

2.

საერთაშორისო დაძაბულობის შენელების პირობებში იდეოლოგიური ბრძოლის დიალექტიკა არსებითად იცვლება. ერთი მხრივ, მშვიდობიანი თანაარსებობა გვიხსნის ახალ, გაცილებით უფრო ფართო შესაძლებლობებს ჩვენი კომუნისტური იდეალების პროპაგანდისათვის, ცხოვრების საბჭოთა წესის შესახებ, ჩვენი მიღწევების შესახებ სიმართლის პროპაგანდისათვის. მაგრამ მეორე მხრივ რთულდება გარემოებანი, დაკავშირებული იმ პირობებთან, რომლებშიც მიმდინარეობს ეს პროპაგანდისტული საქმიანობა, რთულდება ჩვენი პროპაგანდის თვით ბუნება.

წარსულში მრავალი წლის მანძილზე ჩვენი პარტია ეწეოდა ბრძოლას მტრული იდეოლოგიის წინააღმდეგ „ცივი ომის“ პირობებში, აგრესიული იმპერიალისტური ძალების ის ერთ ნაადმდეგ, რომ ფეხში ზეგავლენა „მოიდინათ სოციალისტურ ქვეყნებზე „ძალის პოზიციიდან“. ფამდენადაც მოწინააღმდეგე ანარქია ეცხადებოდა, რომ ანარქია ჰქონდა „მოესპო კომუნიზმი“ — მისი მტრული ბანწყობილება სავსებით აშკარა ხდებოდა პოლიტიკაში, ნაკლებად გამოცდილი ადამიანებისთვისაც. კი. ახლანდელ პირობებში, საერთაშორისო დაძაბულობის შენელების პირობებში, ეითარება არსებითად იცვლება. მსოფლიო ასპარეზზე ძალთა ახალი თანაფარდობა აიძულებს იმპერიალიზმს მანევრებს მიმართოს, შენიღბოს თავისი ნამდვილი მიზანი.

საზოგადოებრივი ცხოვრების „დეიდეოლოგიზაციის“ შესახებ ლენინი ამბობდა: „ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავ

მშვიდობიანი თანაარსებობა და იდეოლოგიური ბრძოლა

თეორიის საკითხები

სობრივი ბრძოლა განსაკუთრებით გამწვავდა იდეოლოგიურ სფეროში, იმ სფეროში, სადაც არ არის და არც შეიძლება იყოს მშვიდობიანი თანაარსებობა.

კომუნისტურ და ბურჟუაზიულ იდეოლოგიებს საწინააღმდეგო მიზნებები აქვთ, ეს იდეოლოგიები სხვადასხვა კანონების მიხედვით ვითარდება. მარქსისტულ იდეოლოგიას უაღრესად ახასიათებს რევოლუციურობა. არის რა თავისი ხასიათით მეცნიერული, იგი, როგორც ადნიშნავდა ლენინი, „პირდაპირ ისახავს ამოცანად ამხილოს ანტაგონიზმისა და ექსპლოატაციის ყველა ფორმა... თვალი გააღიოს მათ ეკონომიკას, დაამტკიცოს მათი გარდამავალი ხასიათი.... და ამრიგად გაუწიოს ხამხახური პროლეტარიატს იმისათვის, რომ მან რაც შეიძლება ხწრაფადაც და რაც შეიძლება ადვილად მოუფოს ბოლო ყოველგვარ ექსპლოატაციას“, (თხზ. ხრ. კრებ. ტ. 1, გვ. 340-341). ბურჟუაზიული იდეოლოგია კი, იცავს რა ისტორიულად განწირულ კლასს, წინააღმდეგობაშია საზოგადოებრივი პროგრესის მაგისტრალურ მიმართულებასთან, მისი მთავარი ლაბარი მიმართულია სოციალისტური რევოლუციის წინააღმდეგ, სოციალიზმის წინააღმდეგ.

2.

საერთაშორისო დაძაბულობის შენელების პირობებში იდეოლოგიური ბრძოლის დიალექტიკა არსებითად იცვლება. ერთი მხრივ, მშვიდობიანი თანაარსებობა გვიხსნის ახალ, გაცილებით უფრო ფართო შესაძლებლობებს ჩვენი კომუნისტური იდეალების პროპაგანდისათვის, ცხოვრების საბჭოთა წესის შესახებ, ჩვენი მიღწევების შესახებ სიმართლის პროპაგანდისათვის. მაგრამ მეორე მხრივ რთულდება გარემოებანი, დაკავშირებული იმ პირობებთან, რომლებშიც მიმდინარეობს ეს პროპაგანდისტული საქმიანობა, რთულდება ჩვენი პროპაგანდის თვით ბუნება.

წარსულში მრავალი წლის მანძილზე ჩვენი პარტია ეწეოდა ბრძოლას მტრული იდეოლოგიის წინააღმდეგ „ცივი ომის“ პირობებში, აგრესიული იმპერიალისტური ძალების ის ერთ ნაადმდეგ, რომ ფეხში ზეგავლენა „მოიდინათ სოციალისტურ ქვეყნებზე „ძალის პოზიციიდან“. ფამდენადაც მოწინააღმდეგე ანარქია ეცხადებოდა, რომ ანარქია ჰქონდა „მოესპო კომუნიზმი“ — მისი მტრული ბანწყობილება სავსებით აშკარა ხდებოდა პოლიტიკაში, ნაკლებად გამოცდილი ადამიანებისთვისაც. ეს. ახლანდელ პირობებში, საერთაშორისო დაძაბულობის შენელების პირობებში, ეითარება არსებითად იცვლება. მსოფლიო ასპარეზზე ძალთა ახალი თანაფარდობა აიძულებს იმპერიალიზმს მანევრებს მიმართოს, შენიღბოს თავისი ნამდვილი მიზანი.

საზოგადოებრივი ცხოვრების „დეიდეოლოგიზაციის“ შესახებ ლენინი ამბობდა: „ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავს, ეს ნიშნავ

ბურჟუაზიული ფილოსოფიის ბანკროტი

ბ. ვეშნევსკი

ბ. ვეშნევსკი. „ბურჟუაზიული ფილოსოფიის ბანკროტი“. „ცოდნა“, 1974 [illegible]

ამბები • ფაქტები

საკლუბი და უცხოეთის პრესის საგენტოების იტყობინებიან

მსოფლიო დღეს

დამასკო

ორი ქვეყნის ხალხთა ინტერესებისათვის

ეთიოპია

ადის-აბებაში შემოიღეს კომენდანტის საათი

სტოკჰოლმი

განამტკიცებენ დიდი პარტიების პრივილეგიებს

ა. ა. გრომიკოს შეხვედრები სირიაში

დამასკო, 28 თებერვალი. (საკდესი). დღეს საკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრი, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრი ამხ. ა. ა. გრომიკო შეხვდა და მსაუბრა სირიის პრეზიდენტს ჰაფეზ ასადს, სირიის კომეპარტიის მდივნიტარს მაჰმუდ ალ-აიუბის და სირიის არაბთა რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოადგილესა და საგარეო საქმეთა მინისტრს აბდელ ჰალიმ ჰადამს.

საუბრის დროს მხარეებმა დეტალურად და ყოველმხრივ განიხილეს საბჭოთა კავშირ-სირიის ურთიერთობის საკითხები, აგრეთვე ურთიერთსაინტერესო საერთაშორისო პრობლემები. განსაკუთრებული ყურადღება დაეთმო ახლო აღმოსავლეთის მდგომარეობის მოწესრიგების საკითხებს.

შეხვედრებმა და საუბრებმა გულთბილ ამხანაგურ ვითარებაში ჩაიარა.

დამასკო, 1 მარტი. (საკდესი). კრაბთა სოციალისტური აღორძინების პარტიის რევოლუციური ხელმძღვანელობის წევრმა, სირიის არაბთა რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრმა მოადგილემ და საგარეო საქმეთა მინისტრმა აბდელ კალიმ კადამმა 28 თებერვალს სკკკ ცენტრალური კომიტეტის პოლიტბიუროს წევრს, სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრს ა. ა. გრომიკოს გაუმართა სადილი, რომლის დროსაც მინისტრებმა წარმოთქვეს სიტყვები.

მიმართა რა შეკრებილთ, სირიის მინისტრმა განაცხადა:

ეს ვიზიტი მიმდინარეობს ჩვენი ხალხების მეგობრობისა და თანამშრომლობის ფარგლებში, მეგობრობისა, რომელიც მტკიცე და ტრადიციული ჯახდა. დარწმუნებული ვარ, რომ მოლაპარაკებას მოჰყვება ჩვენი ქვეყნის ურთიერთობის შემდგომი განვითარება, განსაკუთრებით ახლა, როცა ჩვენი ხალხი მთელი თავისი ძალიერებითა და შესაძლებლობით უპირისპირდება ისრაელის აგრესიას ოქტომბრის ომის შემდეგ, რომელსაც ჩვენ შეიარაღებული ძალები ღირსეულად და გმირულად ეწეოდნენ ჩვენი ოკუპირებული მიწების განთავისუფლებისა და პალესტინელი ხალხის ეროვნულ უფლებათა უზრუნველყოფისათვის.

თქვენი ვიზიტი ჩვენს ქვეყანაში მიმდინარეობს ჰასუსსაგებ პერიოდში, როცა ყოველ ღონეს ვხმარობთ, რომ დავამყაროთ სამართლიანი მშვიდობა ამ რაიონში.

დასასრულ ამბდელ ჰალიმ ჰადამმა ხაზგასმით აღნიშნა, რომ სირია დიდად აფასებს საბჭოთა კავშირის მხარდაჭერასა და დახმარებას არაბი ხალხების სამართლიანი ბრძოლისადმი.

საპასუხო სიტყვა წარმოთქვა ა. ა. გრომიკომ. უწინარეს ყოვლისა, თქვა მან, ნება მიბოძეთ მადლობა გადაგიხადოთ, ამხანაგო მინისტრო თქვენი გულითადი სიტყვებისათვის საბჭოთა კავშირის მიმართ. მერწმუნეთ, რომ ახლითვე კეთილი გრძნობებით ეკიდებიან საბჭოთა ადამიანები თავისუფლებისმოყვარე სირიელ ხალხს, რომელიც ადგას ახალი ცხოვრების მშენებლობის გზას.

ჩვენი ხალხების მეგობრობა არ შემოიფარგლება მხოლოდ ურთიერთსიმპათიის გრძნობებით, იგი რეალური ძალაა, რომელიც ვლინდება ორმხრივი თანამშრომლობის ნაყოფიერი განვითარებით და მშვიდობისა და სოციალური პროგრესის ინტერესებისათვის უმნიშვნელოვანესი საერთაშორისო პრობლემების გადაჭრაზე არსებითი გავლენით და უწინარეს ყოვლისა ახლო აღმოსავლეთში მტკიცე მშვიდობისათვის ბრძოლით.

დღეს დიდი კმაყოფილებით აღვნიშნავთ, რომ ჩვენი ქვეყნების მეგობრობა და თანამშრომლობა თანამიმდევრულად ვითარდებოდა აღმავალი ხაზით, ამასთან ეს განვითარება ხდებოდა რთულ პირობებში, როცა იმპერიალისტური რეაქცია ზედიზედ ცდილობდა წინააღმდეგობა სირიელ ხალხს, რომ ვეღარ მის მიერ არჩეული გზით, თავისი დამოუკიდებლობის განმტკიცებისა და სოციალური პროგრესის გზით.

საბჭოთა კავშირი, როგორც ეს კარგად არის ცნობილი, მუდამ ემხრობოდა არაბ ხალხებს მათს ბრძოლაში იმპერიალიზმისა და კოლონიალიზმის წინააღმდეგ. ასე იყო 1956 წელს სამთა აგრესიის პერიოდში. ასე იყო 1957 და 1958 წლებში იმპერიალისტური ინტერვენციის პირდაპირი საფრთხის პერიოდში და 1967 წლის ომში. ასე იყო ახლახანაც, როცა ჯერ-ჯერობით ომმა ახლო აღმოსავლეთში.

სირიამ და სხვა არაბულმა ქვეყნებმა, გაუძლეს აგრესიას. და არა მარტო გაუძლეს, არამედ კარგი გაკვეთილიც მიხეცეს აგრესორს. მაგრამ ბრძოლა არაბულ სახელმწიფოთა ეროვნული დამოუკიდებლობის განმტკიცებისათვის, ახლო აღმოსავლეთში მტკიცე მშვიდობისათვის ჯერ სრულიადაც არ არის დამთავრებული. იგი ჩადგება ახალ პირობებში, რომლებიც არაბული ქვეყნებისა და ყველა მისი მეგობრისაგან მოითხოვენ განსაკუთრებულ ზრუნვას ერთიანი მოქმედებისა და მათი ღონისძიებების კოორდინაციისათვის.

დღეს დაწყებული ჩვენი საუბრები პრეზიდენტ ასადთან და სირიის სხვა ხელმძღვანელებთან უნდა გახდეს ახალი ერთობლივი წვლილი ამ დიდმნიშვნელოვანი მიზნების მიღწევაში.

ახლო აღმოსავლეთის პრობლემის გადაჭრაში მჭიდრო თანამშრომლობასთან ერთად საბჭოთა კავშირი და სირიის არაბთა რესპუბლიკა განაგრძობენ ორმხრივი კავშირურთიერთობის განვითარებას ეკონომიკისა და კულტურის სულ სხვადასხვა დარგში, ჩვენი ქვეყნების ხალხთა ინტერესებისათვის.

მსოფლიოს ქალაქებში

კელსინკი. უკანასკნელ დღეებში ქალაქის განაპირა უბნებში გაშენდა ახალი მსხვილი საცხოვრებელი რაიონები. ფინელმა მშენებლებმა მაღალი გემოვნებით შეუხამეს თანამედროვე არქიტექტურის შენობები და სავაჭრო ცენტრები ადგილობრივ პეიზაჟს, რომლისთვისაც დამახასიათებელია ნაძვნარი და კლდეთა სიმრავლე.

სურათზე: ასე გამოიყურება კელსინკის ქალაქ თანამგზავრის ტაპიოლეს სავაჭრო ცენტრი.

საკდესის ფოტო.

ვიზიტი გრძელდება

კუვეიტი, 1 მარტი. (საკდესი). კუვეიტის ეროვნული კრების მოწვეთით აქ მყოფი სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს დელეგაცია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივნის მ. პ. გიორგაძის მეთაურობით ეწვია კუვეიტის უნივერსიტეტს. დელეგაციის წევრებმა დათვალიერეს უნივერსიტეტის აუდიტორიები, ლაბორატორიები და ბიბლიოთეკა.

კუვეიტის ეროვნული კრების თავმჯდომარემ ჰალედ ალ-გუნეიმმა დარბაზობა გამართა საბჭოთა დელეგაციის პატივსაცემად.

დიალოგიური ურთიერთობა აღდგენილია

ბაღდადი, 1 მარტი. (საკდესი). ერაყი და გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკა შეთანხმდნენ მომდინარე წლის 28 თებერვლიდან აღადგინონ დიპლომატიური ურთიერთობა, რომელიც გაწყვიტეს 1965 წელს.

ეს შეთანხმება მიღწეულია ერაყში გერმანიის ფედერაციული რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს სტატს-მდივნის ჰანს-გეორგ ზაქსის ვიზიტის შედეგად.

სესიამ მუშაობა დაიწყო

□ ადის-აბება. (საკდესი). აქ მუშაობა დაიწყო აფრიკის ქვეყნების ერთობის ორგანიზაციის მინისტრების საბჭოს 22-ე სესიამ. შეხვედრის მონაწილენი განიხილავენ აფრიკის ქვეყნების ეკონომიკის ორგანიზაციის 1974-75 საფინანსო წლის ბიუჯეტის პროექტს, შენარჩუნებულ კრიზისთან დაკავშირებულ საკითხებს, შეფრეზიტულ კონფლიქტებს, ევროპის ეკონომიკურ გაერთიანებასთან აფრიკის ქვეყნების მოლაპარაკების მიმდინარეობას.

ერთიერთობა აღადგინეს

□ კაირო. (საკდესი). აქ გამოცხადდა, რომ მოლიანად აღდგენილია დიპლომატიური ურთიერთობა ეგვიპტის არაბთა რესპუბლიკასა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის.

როგორც ცნობილია, ორი ქვეყნის ურთიერთობა გაწყდა 1967 წლის იანვარში.

საიუბილეო გამოფენა

□ ბელგრადი. (საკდესი). ლუბლიანაში ხლოვენიის ხალხთა-განმათავისუფლებელი ბრძოლის მუზეუმში გაიხსნა გამოფენა „საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტია ლენინის პარტია". იგი ეძღვნება რსდმპ II ყრილობის 70 წლისთავს. გამოფენა მოამზადა იუგოსლავიის ხალხთა რევოლუციის მუზეუმმა, მოსკოვის ვ. ი. ლენინის ცენტრალურ მუზეუმთან ერთად და აქამდე ექსპონირებული იყო ბელგრადში.

მოთხოვნები დააკმაყოფილეს

□ ანკარა. (საკდესი). დამთავრდა ანკარის ორი ათასი ავტობუსის მძღოლთა და კონდუქტორთა გაფიცვა, რომელიც 4 დღეს გრძელდებოდა. ანკარის მუნიციპალიტეტმა დააკმაყოფილა გაფიცულთა მოთხოვნები ხელფასის მომატების შესახებ. თურქეთის დედაქალაქში განახლდა საავტობუსო ტრანსპორტის მუშაობა.

მდგომარეობა კორდოვის პროვინციაში

□ ბუენოს-აირესი. (საკდესი). კვლავ დაძაბული ვითარებაა არგენტინის კორდოვის პროვინციაში, სადაც პოლიციის ჯვბანაპოწყვმა უიდურეში რამაქციული ქალების მხარდაჭერით ოსოსაგათს ამბოხება დაიწყო. პროვინციის დედაქალაქ კორდოვის ქუჩებს პატრულობენ მეამბოხეთა რაზმები, რომელებმაც ხელში ჩაიგდეს გუბერნატორის რეზიდენცია, საკანონმდებლო ორგანოს შენობა და პროვინციის სხვა მთელი რიგი დაწესებულებანი.

დაპატიმრეს რა პროვინციის გუბერნატორი, ვიცე-გუბერნატორი და ადგილობრივი ხელისუფლების სხვა წარმომადგენელნი, მეამბოხეებმა მემარჯვენე ორგანიზაციების შეიარაღებული რაზმების აქტიური დახმარებით დაიწყეს „ნადირობა" პროვინციის პროკურორულ ძიებაზე. უკვე დაპატიმრებულია ათასამდე კაცი.

დაპატიმრებული გუბერნატორის ნაცვლად მეამბოხეებმა დანიშნეს თავიანთი დამჭაში.

ᲛᲝᲙᲚᲔᲓ
ᲬᲔᲚᲔᲣᲚᲘᲡ ᲚᲔᲜᲘᲜᲘᲓᲐᲜ

ეთიოპიის პრემიერ-მინისტრის განცხადება

ადის-აბება, 1 მარტი. (საკდესი). ეთიოპიის პრემიერ-მინისტრი ენდელკაჩეუ მაკონენი, რომელსაც დაევალა ახალი მთავრობის შედგენა, ხუთშაბათს გამოვიდა ეროვნული რადიოთი და ჩამოაყალიბა ქვეყნის მდგომარეობის სტაბილიზაციის პროგრამა. მან განაცხადა, რომ სამინისტროთა და სახელმწიფო დაწესებულებათა პასუხისმგებელმა მუშაკებმა უნდა განაგრძონ თავიანთი ფუნქციების შესრულება ახალი კაბინეტის წევრების დანიშვნამდე. პრემიერ-მინისტრმა გასცა განკარგულება, რომ პროვინციების გუბერნატორებმა განახორციელონ კონტროლი საზოგადოებრივი წესრიგისადმი თავიანთ რაიონებში. ენდელკაჩეუ მაკონენმა თქვა, რომ შინაგან საქმეთა მინისტრის დანიშნამდე იგი კისრულობს მის ფუნქციებს. მან გამოაცხადა, რომ ეთიოპიის დედაქალაქში 1 მარტიდან შემოღებულია კომენდანტის საათი, რომელიც ამოქმედებს საღამოს 9 საათიდან დილის 6 საათამდე.

ეთიოპიის პრემიერ-მინისტრმა მოუწოდა მოსახლეობას ხელი შეუწყოს ქვეყნის მდგომარეობის ნორმალიზებისათვის მთავრობის ღონისძიებათა განხორციელებას.

ავსტრიელი სტუმრები

— ჩვენ კმაყოფილებით დავინახავდით მოწვეულ ჩამოსულიყავით თბილისში, დიდებულ ქალაქში, რომელიც არავის არ ტოვებს გულგრილს, განაცხადა „ავსტრია-სსრ კავშირის" საზოგადოების ვიცე-პრეზიდენტმა ფრიდრიხ ტრენკლერმა თბილისის მშრომელთა დეპუტატების საქალაქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარის პირველ მოადგილესთან ხ. ტ. რიგვავასთან საუბარში, რომელიც 1 მარტს გაიმართა.

ტრენკლერმა მხარესა და საქართველოს შორის, განაგრძო ფ. ტრენკლერმა მტკიცე, მეგობრული ურთიერთობაა. ჩვენ კმაყოფილი ვართ ამ ურთიერთობით და ვცდილობთ განვავითაროთ და განვამტკიცოთ. იგი. ფრიდრიხ ტრენკლერი და „ავსტრია-სსრ კავშირის" საზოგადოების ცენტრალური გამგეობის წევრი პედაგოგიური ყურნალი „ხალხისა და სამშობლოს" რედაქტორი იაკობ პერში სსრ კავშირში ჩამოვიდნენ, რათა ხელი მოაწერონ ოქმს საზღვარგარეთის ქვეყნებთან მეგობრობისა და კულტურული ურთიერთობის საზოგადოებაში შეხვდნენ ქალაქის საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებს. (საქინფორმი).

რ. ნიქსონის გამოსვლა

ვაშინგტონი, 1 მარტი. (საკდესი). ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტი რ. ნიქსონი გამოვიდა რესპუბლიკური პარტიის ახალგაზრდულ ორგანიზაციათა ხელმძღვანელების წინაშე და აღნიშნა, რომ საჭიროა კიდევ უფრო განვითარდეს ურთიერთობა სსრ კავშირსა და ამერიკის შეერთებულ შტატებს შორის. საბჭოთა კავშირ-ამერიკის მოლაპარაკების მეობებით, ხაზი გაუსვა მან, ახლა უფრო, ვიდრე ოდესმე უკეთესია ხანგრძლივი მშვიდობის დამყარების შანსები. ჩვენ ვესწრაფვით ავაშენოთ მსოფლიო, სადაც სხვადასხვა წყობილების ქვეყნები, თქვა პრეზიდენტმა, შეძლებენ მოაგვარონ უთანხმოება კონფრონტაციებისა და იმ შესაძლო შეტაკებათა გარეშე, რომლებსაც შეძლებენ მოჰყვეს ატომური მოსაობა. ამასთან რ. ნიქსონ[illegible] უწოდა ამერიკა[illegible] შტატებში [illegible] გამოსვლებს, [illegible] ვენ, დაეჭვებულ[illegible] ვთქვათ კონტრაქტებზე იმ „სისტემასთან, რომელიც არ მოგვწონსო".

პრეზიდენტმა გაიხსენა პენტაგონისათვის ასიგნებათა შემცირების წინააღმდეგ, თუმცა, მისი თქმით, ქვეყანაში გაისმის მოწოდებანი შეამცირონ სამხედრო ხარჯები. ეს, დაადასტურა პრეზიდენტმა, „მეტად მაცდუნებელია, თუ მხედველობაში მივიღებთ ჩვენი ქვეყნის საჭიროებებს განათლების, საცხოვრებლების, ტრანსპორტის დარგში".

საფრანგეთის ახალი მთავრობა

პარიზი, 1 მარტი. (საკდესი). დღეს გამოცხადდა პრემიერ-მინისტრ ჟ. შირაკის მიერ შექმნილი საფრანგეთის ახალი მთავრობის შემადგენლობა. ახალ მთავრობაში საგარეო საქმეთა მინისტრად დარჩა ჰ. ფუტერი, ეკონომიკისა და ფინანსთა მინისტრად — ვ. ჟისკარ დ' ესტენი, შეიარაღებული ძალების მინისტრად — რ. ჯალე. შინაგან საქმეთა მინისტრად დაინიშნა ჟ. შირაკი, რომელსაც წინანდელ კაბინეტში სოფლის მეურნეობისა და სოფლის განვითარების მინისტრის პოსტი ეკავა. ამ პოსტზე იგი შეცვალა ჟოფილმა შინაგან საქმეთა მინისტრმა რ. მარხელენმა.

პრეზიდენტ ჟ. პომპიდუს მითითებათა შესაბამისად შემცირებულია მინისტრთა პოსტების რიცხვი.

შვეიცარიის ახალი კონსტიტუცია

სტოკჰოლმი, 28 თებერვალი. (საკდესი). შვეიცარიის რიგხდაგმა (პარლამენტმა) ოთხშაბათს მიიღო ქვეყნის ახალი კონსტიტუცია, რომელიც ძალაში შევა 1975 წლის 1 იანვრიდან, იგი შეცვლის კანონების კრებულს, რომელთა მნიშვნელოვანი ნაწილი 1809 წლიდან მოქმედებს.

ახალი კონსტიტუცია, რომლის შემუშავებასაც უკვე ოც წელზე მეტი მოანდომეს, ინარჩუნებს მონარქიას, თუმცა მეფის პროგატივები გაცილებით შეზღუდულია, ვიდრე ამჟამად მოქმედ კონსტიტუციაში. ამავე დროს ფართოდება პარლამენტისა და მთავრობის უფლებამოსილება, რომელიც პასუხისმგებელია პარლამენტის წინაშე. კონსტიტუცია განამტკიცებს ეკრძო საკუთრების უფლებას.

როგორც ჩვეულებრივად ბურჟუაზიულ კონსტიტუციებში, შვეიცარიის ახალ კონსტიტუციაში დეკლარირებულია მოქალაქეთა ძირითადი უფლებანი, მაგრამ არ არის მოცემული მათი განხორციელების გარანტიები.

ახალ კონსტიტუციას ხმა მისცეს მმართველი სოციალ-დემოკრატიული და სამი ბურჟუაზიული ოპოზიციური პარტიების დეპუტატებმა. მემარცხენე პარტიის — შვეიცარიის კომუნისტების სპარლამენტო ფრაქციამ, რომელიც მუდამ მოითხოვდა კონსტიტუციაში სერიოზული ნაკლოვანებების აღმოფხვრას, ხმა არ მისცა მის მიღებას.

ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ, ᲛᲝᲓᲖᲐᲬᲔ

პროფესორ ნ. სტურუას დაბადების 60 წლისთავის გამო

□

ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ ნიკოლოზ ილიას-ძე სტურუას დაბადების სამოცი წელი შეუსრულდა.

გამოჩენილი ქართველი რევოლუციონერის ვანო სტურუას შვილს ოჯახიდანვე გამოპკეკა მშრომელი ხალხისადმი სიყვარული და კომუნისტური პარტიის საქმისადმი უსაზღვრო ერთგულების გრძნობა; ოჯახშივე ჩაენერგა მას დიდი ინტერესი ქართველი ხალხის სახელოვანი რევოლუციური წარსულისადმი.

თავდაპირველად ნ. სტურუა ხაინანერო საქმეს სწავლობდა. 1936 წელს მან წარმატებით დაამთავრა საქართველოს ს. კიროვის სახელობის ინდუსტრიული ინსტიტუტის სამშენებლო ფაკულტეტი, მაგრამ ინჟინრად დიდ ხანს არ უმუშავია. 1939 წლის ოგვისტოში იგი პარტიულ სამუშაოზე გადაიყვანეს.

ერთხანს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის აპარატში მუშაობდა (ინსტრუქტორად, სექტორის გამგედ), 1942-1947 წლებში კი პარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის მეორე მდივანი იყო; 1948 წლის იანვარში ნ. სტურუა აირჩიეს პარტიის ჭიათურის საქალაქო კომიტეტის პირველ მდივნად, ხოლო ცოტა ხნის შემდეგ — თბილისის 26 კომისრის სახელობის რაიკომის პირველ მდივნად; 1953 წლის აპრილში ნ. სტურუა საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველ მდივნად და საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრობის კანდიდატად აირჩიეს, სადაც იგი 1954 წლის იანვრამდე მუშაობდა.

შეიძლება გადაუჭარბებლად ითქვას, რომ ნ. სტურუამ ყველგან, სადაც კი მუშაობდა თავისი პრინციპულობით, საქმისადმი სიყვარულით, თავმდაბლობით, საკუთარი თავისა და სხვების მიმართ მომთხოვნელობით გულწრფელი პატივცემა დაიმსახურა.

ნ. სტურუა სწავლობდა ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქ მოსკოვში, სადაც მან სოლიდური თეორიული ცოდნა შეიძინა. 1953 წელს ნ. სტურუამ წარმატებით დაიცვა საკანდიდატო, ხოლო 1965 წელს სადოქტორო დისერტაცია და ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორის სარისხი მიენიჭა. 1967 წელს უმაღლესმა სატესტაციო კომისიამ მას პროფესორის წოდება მიანიჭა. შედარებით მოკლე დროში მან 40-მდე მეცნიერული ნაშრომი გამოაქვეყნა.

ნ. სტურუას მხარესა და საქართველოს შორის, განაგრძო ფ. ტრენკლერმა მტკიცე, მეგობრული ურთიერთობაა. ჩვენ კმაყოფილი ვართ ამ ურთიერთობით და ვცდილობთ განვავითაროთ და განვამტკიცოთ. იგი. ფრიდრიხ ტრენკლერი და „ავსტრია-სსრ კავშირის" საზოგადოების ცენტრალური გამგეობის წევრი პედაგოგიური ჟურნალი „ხალხისა და სამშობლოს" რედაქტორი იაკობ პერში სსრ კავშირში ჩამოვიდნენ, რათა ხელი მოაწერონ ოქმს საზღვარგარეთის ქვეყნებთან მეგობრობისა და კულტურული ურთიერთობის საზოგადოებაში შეხვდნენ ქალაქის საზოგადოებრიობის წარმომადგენლებს. (საქინფორმი).

ᲛᲔᲪᲜᲘᲔᲠᲘ, ᲛᲝᲓᲖᲐᲬᲔ

პროფესორ ნ. სტურუას დაბადების 60 წლისთავის გამო

□

ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორს, პროფესორ ნიკოლოზ ილიას-ძე სტურუას დაბადების სამოცი წელი შეუსრულდა.

გამოჩენილი ქართველი რევოლუციონერის ვანო სტურუას შვილს ოჯახიდანვე გამოპკეკა მშრომელი ხალხისადმი სიყვარული და კომუნისტური პარტიის საქმისადმი უსაზღვრო ერთგულების გრძნობა; ოჯახშივე ჩაენერგა მას დიდი ინტერესი ქართველი ხალხის სახელოვანი რევოლუციური წარსულისადმი.

თავდაპირველად ნ. სტურუა ხაინანერო საქმეს სწავლობდა. 1936 წელს მან წარმატებით დაამთავრა საქართველოს ს. კიროვის სახელობის ინდუსტრიული ინსტიტუტის სამშენებლო ფაკულტეტი, მაგრამ ინჟინრად დიდ ხანს არ უმუშავია. 1939 წლის ოგვისტოში იგი პარტიულ სამუშაოზე გადაიყვანეს.

ერთხანს საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის აპარატში მუშაობდა (ინსტრუქტორად, სექტორის გამგედ), 1942-1947 წლებში კი პარტიის ქუთაისის საქალაქო კომიტეტის მეორე მდივანი იყო; 1948 წლის იანვარში ნ. სტურუა აირჩიეს პარტიის ჭიათურის საქალაქო კომიტეტის პირველ მდივნად, ხოლო ცოტა ხნის შემდეგ — თბილისის 26 კომისრის სახელობის რაიკომის პირველ მდივნად; 1953 წლის აპრილში ნ. სტურუა საქართველოს კომპარტიის თბილისის საქალაქო კომიტეტის პირველ მდივნად და საქართველოს კპ ცენტრალური კომიტეტის ბიუროს წევრობის კანდიდატად აირჩიეს, სადაც იგი 1954 წლის იანვრამდე მუშაობდა.

შეიძლება გადაუჭარბებლად ითქვას, რომ ნ. სტურუამ ყველგან, სადაც კი მუშაობდა თავისი პრინციპულობით, საქმისადმი სიყვარულით, თავმდაბლობით, საკუთარი თავისა და სხვების მიმართ მომთხოვნელობით გულწრფელი პატივცემა დაიმსახურა.

ნ. სტურუა სწავლობდა ჩვენი სამშობლოს დედაქალაქ მოსკოვში, სადაც მან სოლიდური თეორიული ცოდნა შეიძინა. 1953 წელს ნ. სტურუამ წარმატებით დაიცვა საკანდიდატო, ხოლო 1965 წელს სადოქტორო დისერტაცია და ისტორიულ მეცნიერებათა დოქტორის სარისხი მიენიჭა. 1967 წელს უმაღლესმა სატესტაციო კომისიამ მას პროფესორის წოდება მიანიჭა. შედარებით მოკლე დროში მან 40-მდე მეცნიერული ნაშრომი გამოაქვეყნა.

ნ. სტურუას ნაშრომებში შესწავლილი და გაუანალიზებულია საქართველოს ახალი და უახლესი ისტორიის, აგრეთვე ამერიკა-კავკასიის ხალხთა რევოლუციური წარსულის უმნიშვნელოვანესი საკითხები. ნ. სტურუამ საპატიო წვლილი შეიტანა ისეთი საკვანძო პრობლემების შესწავლაში, როგორიც არის რევოლუციური სოციალ-დემოკრატიისა და ბოლშევიკური ორგანიზაციების მოღვაწეობა ლენინური იდეების გამარჯვებისათვის საქართველოსა და ამერიკა-კავკასიაში, მუშათა კლასისა და გლეხობის ბრძოლა საბჭოთა ხელისუფლებისათვის, დიდი ოქტომბრის სოციალისტური რევოლუციის როლი და მნიშვნელობა ქართველი ხალხის ისტორიული ბედის გადაწყვეტისათვის, ამერიკა-კავკასიის ხალხთა ძმური სოლიდარობა და მეგობრობა, სოციალისტური მშენებლობის ისტორია საქართველოში და სხვ.

ნაშრომში „ამერიკა-კავკასიის ბოლშევიკური ორგანიზაციების შექმნისა და განმტკიცების ისტორიიდან" მან მეცნიერული სიღრმით გაიშუქა ამერიკა-კავკასიის პარტიული ორგანიზაციების ისტორიის არა ერთი ძირითადი საკითხი.

ნ. სტურუას კალამს ეკუთვნის ნაშრომები 1905-1907 წლების რევოლუციისა და საქართველოში საბჭოთა ხელისუფლების გამარჯვების ისტორიიდან. ნაშრომში „საქართველო 1917 წელს" ავტორი ახლებურად აყენებს და წყვეტს ისეთ დიდმნიშვნელოვან საკითხებს, როგორიც არის ორხელისუფლებიანობის პრობლემა, მენშევიკების და ესერების მიმართ ლენინური კრიზისის შედეგები და ბურჟუაზიული ეროვნული უფლებათა ფორმის წარმატებით გამოყენების მაგალითი ბეზანსონის საათის ქარხანა „ლიპის" მუშათა მოქმედება, რომელმაც ხელში აიღეს საწარმოს მართვა და განაგრძობდნენ პროდუქციის გამოშვებას. მათი აზრი თვის შეუპოვარი ბრძოლა, რომელსაც მსარი დაუჭირეს საფრანგეთის მშრომელებმა, ახლახან გამარჯვებით დაგვირგვინდა. მუშათა მიერ საწარმოთა დაკავება ბრძოლის ვანსაკუთრებით დიდმნიშვნელოვანი ფორმაა ენერგეტიკული კრიზისის პირობებში, როცა მსხვილი კონცერნების მეპატრონეები ამცირებენ წარმოებას და მასობრივად ითხოვენ მუშებს.

დაბოლოს, არ შეიძლება არ აღვნიშნოთ საბჭოეთის მოქრაობის ახალგაზელი ეტაპის კიდევ ერთი დამახასიათებელი ნიშანი. ბრძოლა მშრომელთა საარსებო საჭიროებისათვის, მათი მატერიალური მდგომარეობის გაუმჯობესებისათვის სულ უფრო მეტად ეროვნის ბრძოლას მეფეფიფეფულ საერთო-ეროვნულ ამოცანების გადაჭრისათვის.

მაგალითად, იტალიელ მშრომელთა ამასწინანდელი საყოველთაო გაფიცვის დროს აყენებდნენ ისეთ მოთხოვნებს, როგორიცაა მთავრობის ეკონომიური პოლიტიკის ძირფესვიანი შეცვლა, სოციალური რეფორმების გატარება, ქვეყნის ჩამორჩენილი რაიონების განვითარება, ნეოფაშისტთა საქმიანობის აკვეთა. პოლიტიკურ მოთხოვნებს აყენებენ იაპონიის, ინგლისისა და სხვა კაპიტალისტური ქვეყნების მშრომელებიც. ეს იმის მაჩვენებელია, რომ იზრდება მუშათა კლასის პოლიტიკური შეგნება.

Ვ. ᲚᲔᲠᲝᲕᲘ.

ᲤᲐᲠᲗᲝᲕᲓᲔᲑᲐ ᲙᲚᲐᲡᲝᲑᲠᲘᲕ ᲨᲔᲪᲕᲚᲔᲑᲐᲗᲐ ᲤᲠᲝᲜᲢᲘ

საკდესის საერთაშორისო მიმოხილვა

ᲒᲘᲒᲘᲓᲘᲜᲐᲠᲘ ᲬᲚᲘᲡ ᲓᲐᲛᲓᲔᲑᲐ ᲐᲦᲘᲜᲘᲨᲜᲐ ᲙᲐᲞᲘᲢᲐᲚᲘᲡ ᲙᲕᲔᲧᲜᲔᲑᲘᲡ ᲨᲠᲝᲛᲘᲡ ᲛᲘᲛᲓᲘᲜᲐᲠᲔ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ ᲓᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲗ ᲨᲔᲛᲪᲘᲠᲔᲑᲐ ᲓᲐᲛᲐᲮᲐᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

ᲒᲐᲜᲘᲮᲘᲚᲔᲗ ᲛᲝᲙᲚᲔ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ ᲛᲝᲛᲮᲓᲐᲠᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ ᲓᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲗ ᲨᲔᲛᲪᲘᲠᲔᲑᲐ ᲓᲐᲛᲐᲮᲐᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

ᲒᲐᲜᲘᲮᲘᲚᲔᲗ ᲛᲝᲙᲚᲔ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ ᲛᲝᲛᲮᲓᲐᲠᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ ᲓᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲗ ᲨᲔᲛᲪᲘᲠᲔᲑᲐ ᲓᲐᲛᲐᲮᲐᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

ᲒᲐᲜᲘᲮᲘᲚᲔᲗ ᲛᲝᲙᲚᲔ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ ᲛᲝᲛᲮᲓᲐᲠᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ ᲓᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲗ ᲨᲔᲛᲪᲘᲠᲔᲑᲐ ᲓᲐᲛᲐᲮᲐᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

ᲒᲐᲜᲘᲮᲘᲚᲔᲗ ᲛᲝᲙᲚᲔ ᲐᲠᲘᲡ ᲐᲛᲑᲐᲕᲘ ᲛᲝᲛᲮᲓᲐᲠᲘ ᲞᲠᲝᲪᲔᲡᲘ ᲓᲐᲬᲧᲝᲑᲘᲗ ᲨᲔᲛᲪᲘᲠᲔᲑᲐ ᲓᲐᲛᲐᲮᲐᲡᲘᲐᲗᲔᲑᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲛᲐᲠᲗ.

ᲙᲝᲛᲔᲜᲢᲐᲠᲘ

ᲛᲝ-3 ᲒᲕᲔᲠᲓᲘ, ᲨᲐᲑᲐᲗᲘ, 2 ᲛᲐᲠᲢᲘ, 1974 Წ.

ᲩᲕᲔᲜᲘ ᲓᲔᲓᲐᲥᲐᲚᲐᲥᲨᲘ

ᲐᲦᲛᲝᲩᲜᲘᲜᲔᲑᲣᲚᲘ ᲡᲘᲚᲐᲛᲐᲖᲔ

ᲑᲔᲚᲝᲒᲕᲜᲔᲗᲘᲡ სპეციალისტთა და მოყვარულთა ინტერესი გამოწვეა საქართველოს სპეციალური რესპუბლიკური სამეცნიერო-სარეკვერაციო სახელოსნოს არქიტექტორთა შემოქმედებითმა ანგარიშმა. არქიტექტორის ცენტრალურ სახლში, სადაც შეხვედრა გაიმართა, სტუმრებმა ილიპარაკეს უძველეს ნაგებობათა აღდგენასთან დაკავშირებულ მუშაობაზე. ახლა რესპუბლიკის სხვადასხვა კუთხეში სახელმწიფო იცავს ხუთი ათასამდე სიძველის ძეგლს. ბევრი მათგანი ათასობით წლისაა.

დამთვალიერებელთა ყურადღება მიიპყრო ფოტოგამოფენამ, რომელიც არქიტექტორის სახლის ფოიეში იყო მოწყობილი. გამოფენაზე, კერძოდ, წარმოდგენილია მასალები, რომლებიც ასახავენ ვარძიაში მიმდინარე სამუშაოებს. მათ შესახებ მოსკოველებს ესაუბრა რესტავრატორი რ. გვერდწითელი. იგი დაწვრილებით შეეხო ტუფის სქელ ფენაში გამოკვეთილი კომპლექსის აღდგენასთან დაკავშირებულ სამუშაოებს. კლდეებს აქ ამაგრებენ ბეტონით, სპეციალური ხსნარების ინექციებით, რომელთა რეცეპტურა შემუშავებულია სახელოსნოში და რაც გზას აცალებენ შემდგომი ნგრევისაგან. რესტავრატორები ამაგრებენ თვით გამოქვაბულებსაც, რომლებშიც ძველმა ოსტატებმა გამოკვეთეს საცხოვრებელი ოთახები, მარნები, თავლები.

ძველი არქიტექტურის „მეცნიერია“ ერწყმის თანამედროვე ქალაქების აწსამლებს. ამ მხრივ მოსკოველები დაინტერესა ბიჭვინთაში აღდგენილმა მე-11 საუკუნის ტაძარმა, რომელსაც ახლა საკონცერტო დარბაზად იყენებენ, მე-6 საუკუნის ჯვრის მონასტერმა, რომელიც სამართლიანად ითვლება ქართული არქიტექტურის მარგალიტად.

შეხვედრის დამსწრეთ აცნობეს აგრეთვე, რომ მალე ტურისტებს მიიწვევს უძველესი სოფელი შატილიც, რომელიც კავკასიონის „მთავარ ქედზე, ჩაჩნეთ-ინგუშეთისაკენ მიმავალ ტრასაზე მდებარეობს. ტურისტებს შეეძლებათ გაიაროს ციცაბო კოშკებისაკენ მიმავალ საფეხურებით ქუჩებში, დაათვალიერონ ძველებური ლუდის ქარხნები, წყლის წისქვილები. წარსული საუკუნეების ატმოსფეროს დამთვალიერებლები იგრძნობენ ყოფილ საცხოვრებელ სახლებში მოწყობილ სასტუმროებში. (საკ.ინ.).

ᲐᲠ ᲨᲔᲠᲩᲐᲗ!

ᲥᲛᲔᲓᲘᲗᲘ ᲙᲝᲜᲢᲠᲝᲚᲘ ᲒᲐᲙᲕᲣᲬᲘᲗᲝᲗ ᲡᲐᲨᲝᲒᲐᲓᲝᲔᲑᲠᲘᲕᲘ ᲙᲕᲔᲑᲘᲡ ᲡᲐᲛᲬᲐᲠᲛᲝᲔᲑᲐᲡ

ᲪᲘᲪᲐᲕᲨᲘᲠᲘᲡ გამგეობამ განიხილა გარდაბნის, გურჯაანის, საგარეჯოს, ორჯონიკიძის, ზესტაფონისა და თერჯოლის რაიონების კოოპერაციულ ორგანიზაციათა საშოგადო ებრივი კვების საწარმოების იმ მუშაობის შემოწმების შედეგები, რომელსაც ეწევიან ცეკავშირის სისტემის მუშაობის შესახებ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის 1973 წლის 2 თებერვლის დადგენილებაში აღნიშნულ სოფლის მოსახლეობის საკვებრ მომსახურებაში არსებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

შემოწმების დროს გამოვლინდა საბჭოთა ვაჭრობის წესების უხეში დარღვევანი. გარდაბნის რაიკოოპკავშირის რესტორან „კოხტაში“ ერთ-ერთ მომხმარებელს ზედმეტი გადაახდევინეს 6 მანეთი და 91 კაპიკი, კოჯრის სასოფლო კოოპკავშირის რესტორან „თელეთში“ — 14 მანეთი და 09 კაპიკი.

ანგარიშში, წონაში მოტყუების, უფაქტურო პროდუქციის ვაჭრობის, სამზარეულოდან და ბუფეტიდან პროდუქტების უწესოდ გამვლების, კალკულაციისა და მენიუს უქონლობის, პროდუქტების გადამალვის ფაქტები და საშოგადოებრივი კვების საწარმოთა მუშაობის დადგენილი წესების სხვა უხეში დარღვევები აღმოჩნდა გარდაბნის რაიკოოპკავშირის გლდანის რესტორანში, გურჯაანის რაიკოოპკავშირის რესტორან „ალაზანში“, საგარეჯოს რაიკოოპკავშირის რესტორან „გარეჯში“, ზესტაფონის რაიკოოპკავშირის რესტორან „წევაში“, ორჯონიკიძის რაიკოოპკავშირის რესტორან „ოდაში“, გორის რაიკოოპკავშირის რესტორან „გორში“, ქარელის რაიონის აგარის პავილიონში, თერჯოლის რაიკოოპკავშირის რესტორან „ჭიშურაში“.

ამას გარდა, შემოწმების დროს გამოვლინდა ფაქტები, როცა არ ჰქონდათ მენიუში აღნიშნული კერძები. საშოგადოებრივი კვების ბევრ შემოწმებულ საწარმოში იყო კერძებისა და საუზმის მცირე ასორტიმენტი, არ მზადდებოდა თევზის, ბოსტნეულისა და ბურღულეულის კერძები.

ყველა ეს ფაქტი მოწმობს, რომ შეუწყნარებლად სუსტ კონტროლს უწევენ საზოგადოებრივი კვების საწარმოების მუშაობას კოოპერაციულ ორგანიზაციათა გამგეობებისა და საზოგადოებრივი კვების გაერთიანებათა ხელმძღვანელი მუშაკები.

ცეკავშირის გამგეობამ შემოწმების მასალები გადაუგზავნა კოოპერაციულ ორგანიზაციათა შესაბამის გამგეობებს და დაავალა სამუშაოდან მოხსნან ყველა, ვისაც უშუალო ბრალი მიუძღვის მომხმარებელთა მოტყუებასა და საბჭოთა ვაჭრობის წესების სხვა უხეშ დარღვევებში, მათ შესახებ მასალები კი გადასცეს საგამომძიებლო ორგანოებს სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მისაცემად.

ცეკავშირის გამგეობამ ოავის გადაწყვეტილებაში დაავალა გარდაბნის რაიკოოპკავშირის გამგეობას. თანამდებობიდან მოხსნას რესტორნების „კოხტას“, „თელეთის“, „ზაჰესის“ და „ლღდანის“ დირექტორები (ხვედელიძე, კიკნავლიძე, რევაზაშვილი და ყუშიტაშვილი) იმის გამო, რომ კონტროლს არ უწევდნენ მუშაობას მინდობილ საზოგადოებრივი კვების საწარმოებში. აქ დაშვებული იყო მომხმარებელთა ანგარიშში მოტყუების და საბჭოთა ვაჭრობის წესების დარღვევის უხეში ფაქტები.

ცნობად არის მიღებული, რომ გარდაბნის რაიკოოპკავშირის და ორჯონიკიძის რაიკოოპკავშირის საზოგადოებრივი კვების გაერთიანებათა ლიკვიდაციის გამო მათი დირექტორები განთავისუფლებული არიან სამუშაოდან.

ცნობად არის მიღებული აგრეთვე, რომ რესტორნების „გორის“ და „წევის“ დირექტორები მოხსნილი არიან სამუშაოდან, ხოლო საგარეჯოს და ქარელის რაიკოოპკავშირების საზოგადოებრივი კვების გაერთიანების დირექტორები (კერატიშვილი და ტიბილაშვილი) განთავისუფლებული არიან თანამდებობიდან. მკაცრი ადმინისტრაციული სასჯელი დაედო საზოგადოებრივი კვების გაერთიანებათა და საწარმოთა რიგ ხელმძღვანელებს.

კოოპერაციული ორგანიზაციების გამგეობათა ხელმძღვანელებს, ნათქვამია ცეკავშირის გამგეობის გადაწყვეტილებაში, ევალებათ მკაცრი და ქმედითი კონტროლი გაუწიონ საზოგადოებრივი კვების საწარმოთა მუშაობას და მიაღწიონ ვაჭრობისა და მოსახლეობის მოსახურების წესების განუხრელ დაცვას. (საქინფორმი).

ᲜᲘᲠᲩᲘ ᲔᲡᲐᲢᲕᲘᲠᲔᲑᲘ

ᲥᲔᲓᲔᲚᲗᲐ თაბაშირის სხვადასხვა ფიგურები, ბარელიეფები ჰკიდია, მაგიდაზე კი აწყვია სხვადასხვა ზომისა და ფორმის თიხის დოქები. სახატავ დაფებთან თავდახრილნი არიან გოგონები და ბიჭუნები. სიჩუმეს მხოლოდ ფანჯრის ჭრიალი არღვევს. მიმდინარეობს მეცადინეობა თბილისის ბ. ძნელაძის სახელობის პიონერთა და მოსწავლეთა სახასლის ხატვისა და ფერწერის კაბინეტში, რომლის გამგე მხატვარი ციალა კანდელაკი უურადღებით ადევნებს თვალყურს ყოველ შტრიხს. ეს გასაგებია: ბავშვები ხომ აქ ხატვის ხერხოზულად სწავლას იწყებენ. ბავშვების სახვით ხელოვნებისადმი ზიარების კეთილშობილურ საქმეს მთელ ძალას, ენერგიასა და ცოდნას ახმარენ დამსახურებული პედაგოგი შალვა კაპანაძე, რაფაელ მაყაშვილი და აკაკი რამიშვილი.

პიონერთა და მოსწავლეთა სახასლის ხატვისა და ფერწერის კაბინეტს სიყვარულით „მცირე სამხატვრო აკადემიას“ ეძახიან. მრავალმა ცნობილმა მხატვარმა აქ დაიწყო ხატვისა და ფერწერის საიდუმლოებების დაუფლება, გაიკეთა პირველი ნაბიჯები.

პიონერთა და მოსწავლეთა ნორჩი მხატვრები აქტიურად მონაწილეობენ ბავშვთა ხელოვნების ყველა საკავშირო, რესპუბლიკურ და საერთაშორისო გამოფენებზე. მათი ნამუშევარი მრავალჯერ დაჯილდოდა მედლებითა და დიპლომებით, ბავშვებთან ხშირად მოდიან სტუმრად ცნობილი მხატვრები, პატარები მიდიან მათთან სახელოსნოებში.

დღეს კაბინეტის 12 წრეში სახვით ხელოვნებაზე შეუვარებული 220 ბავშვი მეცადინეობს. ᲡᲣᲠᲐᲗᲔᲑᲖᲔ: კაბინეტის გამგე, მხატვარი ციალა კანდელაკი დავალებას აძლევს მესამე კლასის მოსწავლეს ზეინაბ ბაშალეიშვილს; ეტიუდზე მუშაობახან.

Ა. რუსᲐᲫᲘᲡ ფოტო. (საკინფორმის ფოტოქრონიკა).

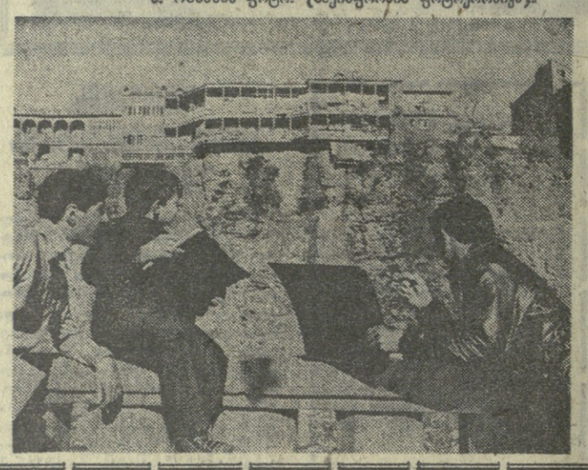

8 ᲛᲐᲠᲢᲘᲡ ᲢᲣᲠᲜᲘᲠᲖᲔ

ᲜᲝᲜᲐ ᲒᲐᲤᲠᲘᲜᲓᲐᲨᲕᲘᲚᲘᲡ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲝᲑᲘᲗ

ᲭᲐᲓᲠᲐᲙᲘᲡ სამყაროში კარგად იცნობენ ბელგრადის ტრადიციულ საერთაშორისო ტურნირს, რომელიც ქალთა დღეს — 8 მარტს ეძღვნება. ადრე აქ ქართველ მოჭადრაკეებს — ნონა გაფრინდაშვილსა და ნანა აღელქსანდრიასაც მოუპოვებიათ გაბარჯვება. 8 მარტის ტურნირი ყოველთვის ძლიერ შემადგენლობას იკრებს.

მორიგი ასეთი შეჯიბრება ხვალ იწყება და რა დღეს გასტახს. საბჭოთა კავშირიდან ამჯერად ორი მოჭადრაკე ითამაშებს: მსოფლიოს ჩემპიონი გაფრინდაშვილი და საკავშირო ჩემპიონატის პრიზიორი, საერთაშორისო ოსტატი მედიანიკოვა. თბილისში ბრწყინვალე თამაშის შემდეგ მედიანიკოვა საბჭოთა კავშირის უძლიერესი მოჭადრაკეების რიცხვს მიეკუთვნა.

ვინ იქნება ჩვენი მოჭადრაკეების მთავარი მეტოქე? პირველ რიგში, ეტყობა, გამოჩენილი რუმინელი ოსტატი ნიკოლაუ. იგი უკანასკნელი დარჩა მენორკას საზონათშორისო ტურნირის შედეგით, სადაც პრიზი ვერ მოიპოვა. ამის შემდეგ ნიკოლაუ ძლიერი კონკურენციის მიუხედავად რუმინეთის ჩემპიონი გახდა, სულ ახლახან კი პირველი-მეორე ადგილები გიიყო ვეიკ-ან-ზეეს (ჰოლანდია) ქალთა ტრადიციულ საერთაშორისო ტურნირში. აქ ნიკოლაუმ, ისევე როგორც ცნობილმა უნგრელმა ოსტატმა ივანკამ, 11 შესაძლებლობიდან 9 ქულა მოაგროვა. ნიკოლაუ საჭადრაკო თეორიის ჩინებული მცოდნეა, კარგი ტექნიკა და საბრძოლო სულისკვეთებაც აქვს. იგი, უნდა ვიფიქროთ, შეეცდება დაეუფლოს ერთ-ერთ საპრიზო ადგილს.

ბელგრადში მოულიან ჩეხოსლოვაკიის უძლიერესი მოჭადრაკის ვოკრეალოვას, ციმერმანის (ჰოლანდია) და ვისნეციკის (ტფრ) გამოსვლას.

მასპინძელთაგან მოჭადრაკეთა დიდი ჯგუფი ითამაშებს. როგორც ყოველთვის, დიდ ინტერესს იწვევს გამოჩენილ ოსტატ ლაზარევიჩის თამაში. მენორკიდან დაბრუნების შემდეგ ლაზარევიჩი მეცრე ხანს ისვენებდა, შემდეგ კი ჰოლანდიში გაემგზავრა, სადაც ითამაშა ტრადიციულ „დანლონ-ტურნირში“. აქ 8 მოჭადრაკე გამოდიოდა. ლაზარევიჩს 7 შეხვედრიდან 4,5 ქულით მხოლოდ მესამე ადგილი დარჩა. 5,5 ქულით პირველი ჯილდო მოიპოვა თბილისელთა ძველმა ნაცნობმა, იუგოსლავიის ჩემპიონმა, კალხბრენერმა. ახლა ეს ახალგაზრდა ოსტატი ლაზარევიჩს ეცილება იუგოსლავიის № 1 მოჭადრაკის წოდებას.

Ზ. ᲑᲐᲛᲠᲔᲙᲔᲚᲘ.

„ᲡᲞᲝᲠᲢᲚᲝᲢᲝᲡ“ ᲢᲘᲠᲐᲟᲘ

28 ᲗᲔᲑᲔᲠᲕᲐᲚᲨᲘ მოსკოვში გაიმართა „სპორტლოტოსი“ და „სპორტლოტო-2“-ის მორიგი ტირაჟი, რომლის შედეგები ასეთია:

„სპორტლოტო“ — 10 (ბუერი), 11 (ველოსპორტი), 3 (აკრობატიკა), 47 (ბურთაობა ბოკეი), 1 (ავიასპორტი), 39 (სპმბო);

„სპორტლოტო-2“ — 33 (რეგბი), 45 (ფეხბურთი), 12 (წყალბადოტორო სპორტი), 13 (წყალბადოლამური სპორტი), 28 (მაგიდის ჩოგბურთი), 14 (ფრენბურთი).

შემდეგი ტირაჟი 10 მარტს გაიმართება. (საკინფ.).

ᲤᲔᲮᲑᲣᲠᲗᲘ

ᲡᲢᲐᲠᲢᲖᲔᲐ 12 ᲣᲫᲚᲘᲔᲠᲔᲡᲘ

ᲥᲘᲩᲘᲜᲐᲣᲡ და ტალინში დაიწყო წყალბურთელთა საკავშირო ჩემპიონატი უმაღლესი ლიგის გუნდებისათვის (ისინი ეაოფილი არიან ორ ჯგუფად). ესტონეთის დედაქალაქში გამოდის სსრ კავშირის ჩემპიონი — მოსკოვის სახელმწიფო უნივერსიტეტის გუნდი, მოსკოვის, თბილისის, ალმა-ათისა და ხარკოვის „დინამო“, ლენინგრადის „ბალტიკა“. ძერჟინსკში (გორკის ოლქი) ასპარეზობენ საკავშირო თასის მფლობელი სამხედრო-საზღვაო ფლოტის ცენტრალური კლუბი, კიევისა და ლვოვის „დინამო“, მოსკოვის „ტორპედო“. ბაქოს მეზღვაურთა გუნდი და ეოლეგოგრადის „სპარტაკი“.

წლევანდელ ტურნირში პირველად იღებს მონაწილეობას 12 გუნდი ნაცვლად ათისა. ბოლო ორ ადგილზე გამოსული კოლექტივი გაისად ითამაშებს პირველ ჯგუფში, საიდანაც თავის მხრივ უძლიერესებს ორი საუკეთესო გუნდი დაემატება.

ᲠᲐᲓᲘᲝᲗᲘᲗᲘ ᲡᲢᲠᲘᲥᲝᲜᲘᲗ

□ **ᲤᲔᲮᲑᲣᲠᲗᲘᲗ.** ტაშკენტში დასრულდა უბლოვდება ჭაბუკთა საერთაშორისო ტურნირის წინასწარი თამაშები.

სსრ კავშირისა და „ფურ-ის (პირველი ჯგუფი) გუნდებმა ხუთ-ხუთი ქულა მოაგროვეს. ჩვენმა პირველმა ნაკრებმა ბოლო ტურში მოუგო ფინეთის გუნდს — 2:1, ხოლო გფრ-მა ანგარიშით 1:0 შეეცილის გუნდს. მეორე ჯგუფში ოთხ-ოთხ ქულით ლიდერობენ გდრ-ისა და უბზეკეთის ფეხბურთელები.

□ **ᲙᲐᲚᲐᲗᲣᲠᲘᲗᲘ.** ლენინგრადში ჩემპიონატის ლიდერების—ცსკა-სა და ლენინგრადის „სპარტაკის“ ვაჟთა გუნდებს შორის შეხვედრაში პირველი ტაიმი დამთავრდა ფრედ — 34:34, ვერც მეორე ნახევარმა გამოავლინა გამარჯვებული — 64:64. დაინიშნა დამატებითი ხუთი წუთი, რომელმაც წარმატება მოუტანა არმიელებს — 72:70.

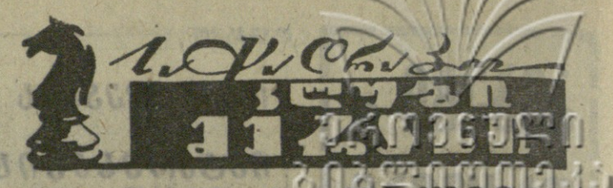

ᲟᲣᲠᲜᲐᲚ „ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲘᲡ“ ᲚᲐᲣᲠᲔᲐᲢᲘ

ᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲑᲚᲔᲛᲘᲡᲢᲘᲡ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ

ᲗᲐᲛᲐᲠᲐᲙᲘ კომპოზიციის საერთაშორისო კომისიის ოფიციალური ორგანო-ჟურნალი „პრობლემა“, რომელიც ოუგოსლავიაში გამოდის გამოჩენილი საჭადრაკო კომპოზიტორის ინკინერ ნენად პეტროვიჩის ინიციატივით და რედაქტორობით, რეგულარულად ატარებს სხვადასხვა კონკურსებს კომპოზიციების შედგენასა და ამოხსნაში.

ახლახან „პრობლემის“ ფურცლებზე გამოქვეყნდა სამსვლიანი ამოცანების შედგენის XVI ტრადიციული კონკურსის შედეგები. 1969-1970 წლებში საკონკურსოდ დაბეჭდილი ნაწარმოებებიდან მსაჯმა, ცნობილმა დანიელმა სავერაკო კომპოზიტორმა ვალტერ ირგენსონმა (კოპენჰაგენი) საუკეთესოდ აღიარა და I პრიზი მიანიჭა ქართველი პრობლემისტის ოთარ ტაბიძის ამოცანას. საინტერესოა, რომ ამ ნაწარმოებმა არა მარტო მსაჯის, არამედ ჟურნალის ძლიერი ამომხსნელების საყოველთაო მოწონებაც დაიმსახურა.

საქართველოს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ფილოსოფიის ინსტიტუტის თანამშრომლის, ფილოსოფიურ მეცნიერებათა კანდიდატის ო. ტაბიძის ეს სპორტული წარმატება პირველი არ არის, მაგრამ შემოქმედებითი თვალსაზრისით, ალბათ საუკეთესოდ უნდა ჩაითვალოს. მისი საკომპოზიციო ბიოგრაფია ჯერ კიდევ 1939 წლიდან იწყება, როცა თექვსმეტი წლის ჭაბუკმა პრესაში თავისი პირველი ამოცანა გამოაქვეყნა. შთამბეჭდავი იყო მისი პირველი სეიროზული სპორტული გამარჯვებაც — 1947 წელს ავტორის ორმა ამოცანამ რესპუბლიკის სპორტკომიტეტის მიერ გამოცხადებულ კონკურსზე I-II პრიზები თანაბრად გაინაწილა. 1957 წელს კი ნიჭიერი პრობლემისტი საქართველოს პირველი პირველობის ჩემპიონი გახდა სამსვლიანი ამოცანების განხრით.

ო. ტაბიძის მიერ შემქმნილი ნაწარმოებების კოლექციაა არ არის დიდი, მაგრამ მას ეანრული მრავალფეროვნება და თვითმყოფი ხელწერა ახასიათებს. მისი ამოცანები დაბეჭდილობითა და გეოგრაფიით ვამოირჩევა. ხოლო კომპოზიციის შედგენის ტექნიკა სანიმუშოა. ჟურნალ „პრობლემის“ ლაურეატი-ამოცანაც ავტორის მახვილგონივრობის და კონსტრუქციული ნიჭის საუკეთესო მაჩვენებელია. ეს ნაწარმოები, რომლის ამოხსნასაც ჩვენს მკითხველს ვთავაზობთ, მეტად ორიგინალური ჩანაფიქრით ალაგრობს ყურადღებას. კერძოდ, მოგზიბლავია ლაბიერთა ანალოგიური შეწირვები, რომლებიც იდეურ მთლიანობაში შესანიშნავ „სიდეფოფლო თაიგულს“ ქმნის.

Თ. ᲜᲘᲜᲘᲫᲔ.

Ο. ᲢᲐᲑᲘᲫᲔ, 1970

ᲗᲐᲛᲐᲗᲘ 3 ᲡᲕᲚᲐᲕᲘ

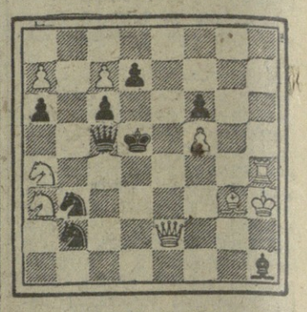

ᲗᲔᲚᲘᲗ ᲗᲘᲗᲘᲡᲔᲜᲘ ᲐᲛᲝᲮᲡᲜᲘᲡᲗᲕᲘᲡ, ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲔᲑᲘ!

ᲕᲘᲜ ᲐᲛᲝᲮᲡᲜᲐ?

ᲒᲐᲖᲗᲨᲘ „კომუნისტის“ 3 იანვრის ნომერში გამოქვეყნებული ბ. ნადარეიშვილის საახალწლო ეტიუდი „ნაძვის ხე“ (მფ1, ლc8, ᲐᲮc8, c7, e8, e7, g8, g7 — მფe4, ეh2, ეh2, ᲐᲮc5, b5, f5, g5 მოგება) შემდეგნაირად ოხსნება: 1. ლb5! ეh1+ 2. ლf1 ეb1+ 3. მფd2 ეh2+ 4. ლe2 ეb2+ 5. მფc1 ეh:e2 6. e8ლ+ მფd8 7. ლd4 და იგებენ.

ეინალდან დიაგრამაზე აკლდა შავი პიეკი c5, ამომხსნელებმა: კ. მგელაძემ (სოხუმი), ა. ხიხარულიძემ (ჩიხატაურის რ. საბუბანი), მ. ბრაკუნლმა (დუშეთი), ა. ხურცილავამ (თბილისი), პ. მჭედლიძემ (თელავი), ა. ითრა-მაშვილმა (გორი) მიაგნეს თანამოხსნას.

ვაქვეყნებთ იმათ გვარებს, ვინც პირველმა გამოგზავნა სწორი ამოხსნა: შ. ჭყონია (ფოთი), ვ. შენგელაია (ქუთაისი), დ. ყეენიშვილი (თიანეთი), ნ. ვაჩნაძე და მ. შენგელაია (ორივე — თბილისი).

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲗ

□ 4 ᲛᲐᲠᲢᲘ

16.00 — დოკუმენტური ფილმი, 17.05 — სტუდენტთა დასახმარებლად: ლექცია ზოგად ფიზიკაში, 18.05 — განცხადებები, 18.10 — საბავშვო მუსიკის კვირეული, 18.45 — „მსოფლიო დღეს“, 19.00 — რესპუბლიკის ახალი ამბები (რუსულ ენაზე), 19.15 — „ლიტვის სსრ შემსვლელი გეგმა — მოქმედებაში“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 20.00 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 20.30 — მოხმარება და მომხმარებელი — სატელევიზიო ჟურნალი, 21.20 — კინონარკვევი, 21.30 — მელრის ვაჟთა ვოკალური ოქტეტი, 22.00 — „ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30 — ქართული მხატვრული ფილმი „ეთრეი საკაძე“ (II სერია).

□ 5 ᲛᲐᲠᲢᲘ

10.05 — ფერადი ტელევიზია. დილის ვარჯიში (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.20 — ახალი ამბები (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.30 — კინოპროგრამა, 11.00 — სკოლების დასახმარებლად: მათემატიკა (IV-კლასელთათვის. წრფივი პარალელობის ნიშნები), 11.25 — მხატვრული ფილმი — „ფრე“, 13.00 — სტუდენტთა დასახმარებლად: ლექცია უმაღლეს მათემატიკაში, 16.30 — ლექციები უმაღლეს სასწავლებელში შემსვლელთა დასახმარებ ლ ად: ქართული ენაში, 17.15 — ბიოლოგიაში, 18.00 — განცხადებები, 18.05 — ბავშვებისათვის — „ჭუთასური — საუკეთესო“, 19.45 — სპორტული მიმოხილვა, 20.05 — სიმფონიური მუსიკის კონცერტი, 20.25 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 20.55 — სატელევიზიო სპექტაკლი „აღმოსავლეთის ექსპრესი“ I ნაწილი. პრემიერა (საქართველოს ტელევიზიის დადგმა), 22.00 — „ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30 — ფერადი ტელევიზია: მსოფლიოს ჩემპიონატი ციგურებით ფიგურულ სრიალში (გადმოცემა გფრ-დან).

□ 6 ᲛᲐᲠᲢᲘ

10.05 — ფერადი ტელევიზია — დილის ვარჯიში (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.20 — ახალი ამბები (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.30 — სატელევიზიო ნარკვევი „საბჭოთა ხასიათი“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 11.00 — სატელევიზიო სპექტაკლი, 12.30 — საქართველოს ფერადი ტელევიზია. მხატვრული ფილმი „თავადი იგორი“, 16.50 — სკოლების დასახმარებლად — რუსული ენა, 17.20 — კინონარკვევი, 17.30 — სკოლების დასახმარებლად — ინგლისური ენა, 18.00 — განცხადებები, 18.05 — საბავშვო მუსიკის კვირეული, 18.45 — „პოლიტიკური ენციკლოპედია“, 19.00 — საქართველოს ფერადი ტელევიზია — „მსოფლიოს ნამარხი ქალაქი — მუჰენჯაროზი“, 19.20 — „ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘ“ — „ᲛᲝᲓᲐᲠᲜᲘᲡᲢᲘᲚᲘ“, 21.30 — „ᲛᲔᲒᲝᲑᲠᲘᲡ ᲒᲐᲖᲘᲠᲕᲐ“, 22.00 — „ᲛᲣᲡᲘᲙᲣᲠᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ“, 22.30 — „ᲛᲝᲛᲐᲛᲑᲔ“ — საინფორმაციო პროგრამა.

□ 7 ᲛᲐᲠᲢᲘ

10.05 — ფერადი ტელევიზია: დილის ვარჯიში (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.20 — ახალი ამბები (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.30 — მოსწავლეთათვის — „ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘ“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 11.00 — „მუსიკალური პროგრამა“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 11.35 — საქართველოს ფერადი ტელევიზია: 1. დოკუმენტური ფილმი „რუსუბლიკა ბიაკალს იქნა“; 2. მხატვრული ფილმი „კლავა ივანოვას შესახებ“, 16.30 — ლექციები უმაღლეს სასწავლებელში შემსვლელთა დასახმარებლად: ქიმიაში, 17.15 — სსრკ ისტორიაში, 18.00 — ფერადი ტელევიზია: ᲥᲐᲚᲗᲐ ᲡᲐᲠᲗᲚᲨᲝᲠᲘᲡᲘᲡ ᲓᲦᲔ, 8 ᲛᲐᲠᲢᲘᲡᲐᲓᲛᲘ ᲛᲘᲫᲦᲕᲜᲘᲚᲘ ᲡᲐᲮᲝᲜᲘᲗ ᲡᲮᲕᲐᲗᲐ ᲨᲝᲠᲘᲡ ᲓᲐ ᲙᲝᲜᲪᲔᲠᲢᲘᲡ ᲢᲠᲐᲜᲡᲚᲐᲪᲘᲐ, 22.00 — „ᲕᲠᲔᲛᲘᲐ“ — საინფორმაციო პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30 — სატელევიზიო სპექტაკლი „აღმოსავლეთის ექსპრესი“ II ნაწილი — პრემიერა (საქართველოს „ტელევიზიის დადგმა), 23.25 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა.

□ 8 ᲛᲐᲠᲢᲘ

10.05 — ფერადი ტელევიზია: დილის ვარჯიში (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.20 — ახალი ამბები (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.30 — ფერადი ტელევიზია ბავშვებისათვის. „მოდი, ზღაპარო!“, 11.00 — კინოპროგრამა, 11.30 — „თქვენთვის, შობლებო!“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 12.00 — „ეკრანი იკრებს მეგობრებს“ — საბჭოთა კავშირი-ბულგარეთი (გადმოცემა მოსკოვიდან), 12.45 — „ᲯᲐᲜᲡᲐᲦᲠᲗᲝᲚᲝᲑᲐ“ — სამეცნიერო პოპულარული პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 13.15 — „ეკრანზეა კინოკომედია“: მხატვრული ფილმი „ქორწილი“, 14.30 — „30 წუთი კინოს მოყვარულთათვის“, 15.00 — საბჭოთა კავშირის ხალხთა ზამთრის მესამე სპარტაკიადაზე (გადმოცემა სვერდლოვსკიდან) და თბილისიდან), 16.30 — ფერადი ტელევიზია: თქვენ გიპასუხებთ საბჭოთა კავშირის ჯუალთა მინისტრი ამხ. ბ. პ. ბეშჩევი (გადმოცემა მოსკოვიდან), 17.00 — გადაცემა საბჭოთა არმიის მეომრებისათვის, 17.45 — „მუსიკის სამყაროში“. სატელევიზიო მიმოხილვა, 18.45 — „დოლი შირაკში“, 19.00 — „კანონიერების სადარაჯოზე“, 19.15 — საბჭოთა კავშირის ხალხთა ზამთრის მესამე სპარტაკიადაზე (გადაცემა მოსკოვიდან), 19.30 — სატელევიზიო სპექტაკლი „აღმოსავლეთის ექსპრესი“, III ნაწილი. პრემიერა (საქართველოს ტელევიზიის დადგმა), 20.15 — კინონარკვევი, 20.25 — „მოამბე“ — საინფორმაციო პროგრამა, 21.00 — ცხრაკლიტული“, 22.00 — „ვრემია“ — საინფორმაციო პროგრამა (გადმოცემა მოსკოვიდან), 22.30 — ფერადი ტელევიზია: მსოფლიო ჩემპიონატი ციგურებით ფიგურულ სრიალში (გადმოცემა გფრ-დან).

10 ᲛᲐᲠᲢᲘ

10.05 — ფერადი ტელევიზია. დილის ვარჯიში ბავშვებისათვის (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.20 ახალი ამბები (გადმოცემა მოსკოვიდან), 10.30 — მოსწავლეთათვის — „ᲛᲐᲒᲘᲠᲘᲡᲢᲐᲠᲐ“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 11.00 — „შეეცადეთ წავლოთ რუსული ენა“, 11.45 — „ᲯᲐᲓᲝᲡᲢᲣᲠᲘ ᲔᲪᲠᲐᲜᲘ“, 12.05 — „საკადრაკო სკოლა“, 12.30 — ფერადი ტელევიზია: მუსიკალური კიოსკი“ (გადმოცემა მოსკოვიდან), 13.00 — უმაღლეს სასწავლებლებში შემსვლელთა დასახმარებლად: ლექცია მათემატიკაში, 14.00 — სტუდენტთა დასახმარებლად ლექცია უმაღლეს მათემატიკაში, 14.55 — საბავშვო მუსიკის კვირეული, 16.00 — „ᲐᲮᲐᲚᲐᲖᲠᲔᲜᲝᲑᲐ“ — სატელევიზიო პროგრამა, 17.00 — „კინოს სამყაროში“, 18.00 — ფერადი ტელევიზია, მსოფლიო ჩემპიონატი ციგურებით ფიგურულ სრიალში (გადმოცემა გფრ-დან), 20.30 — „ᲛᲝᲛᲐᲛᲑᲔ“ — საინფორმაციო პროგრამა, 20.55 — „ᲡᲐᲠᲢᲚᲝᲢᲝᲡ“ — „ᲣᲪᲮᲝᲣᲠᲘ — ᲡᲐᲣᲙᲔᲗᲔᲡᲝ“, 21.30 — „ᲛᲣᲡᲘᲙᲐᲚᲣᲠᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ“, 22.00 — „ᲕᲠᲔᲛᲘᲐ“ — საინფორმაციო პროგრამა.

ᲠᲐᲓᲘᲝ

3 ᲛᲐᲠᲢᲘ

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ

10.00 — „ᲛᲣᲡᲘᲙᲘᲡ ᲡᲐᲛᲧᲐᲠᲝᲨᲘ“. ᲡᲐᲛᲣᲡᲘᲙᲝ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ, 10.15 — „ᲛᲔᲠᲘᲜᲓᲐ“. ᲡᲐᲛᲣᲡᲘᲙᲝ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ, 10.30 — „ᲛᲔᲠᲘᲜᲓᲐ“. ᲡᲐᲛᲣᲡᲘᲙᲝ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲐ, 11.00 — „ᲛᲔᲠᲘᲜᲓᲐ“. ᲡᲐᲛᲣᲡ